

නිරසර සංවර්ධන ගම්මාන වැඩසටහන

කරුණාභර දිස්ත්‍රික්කයේ පොතානේගම ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය
සඳහා වූ ඇගයීම් වාර්තාව

අයි. ආර්. පෙරේරා
එන්.එස්.බී. ඇලාකන්ද
ඩී. ඊ. කරුණාරත්න

සෞඛ්‍ය සේවා කොමසාරිස්වරයාගේ කාර්යාලය, පර්යේෂණ හා පුහුණුවීමේ ආයතනය
114 පිපිරාම මාවත
කොළඹ 07

2003 දෙසැම්බර්

711.3
(54)
නොක්ව

නිරසර සංවර්ධන ගම්මාන වැඩසටහන

කුරුමාගල දිස්ත්‍රික්කයේ පොතානේගම ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය
සඳහා වූ ඇගයීම් වාර්තාව

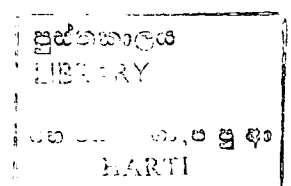
අයි. ආර්. පෙරේරා
එන්.එස්.බී. ඇලාකන්ද
ඩී. ජී. කරුණාරත්න

MEAN 8866

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය
114 විජේරාම මාවත
කොළඹ 07

2003 දෙසැම්බර්

21456

පළමුවන පරිච්ඡේදය
නිරසර සංවර්ධන ගම්මාන වැඩසටහන පිළිබඳ හැඳින්වීම.

1.1 පිරිසුම

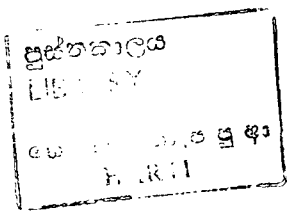
ආර්ථික හා සමාජීය වශයෙන් වඩා වැදගත් වූ මෙරට පාරිභෝගික කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය මෑතක සිට වඩාත් පසුගාමී හා අකාර්යක්ෂම වී තිබීමට පත්ව ඇත. රටෙහි ජනගහණයෙන් 75% ක් පමණ ග්‍රාමීය ආයතනික ජීවත් වන අතර ශ්‍රම බලකායෙන් 35% ක් පමණ කෙළින් ම හෝ වක්‍ර අන්දමින් කෘෂිකර්මය හා සම්බන්ධ කටයුතුවල නියුතුව ජීවිතයට කරගෙන යති. මුළු ජනගහණයෙන් 70% ක් පමණ කෘෂිකර්මය මත රැඳෙති. මෙතරම් වැදගත්කමක් දරනු ලබන දේශීය කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය තුළ මෑත භාගයේ දැකගත හැකි ප්‍රවණතා වන්නේ අඩු නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය, අඩු ආදායම්, වැඩි නිෂ්පාදන පිරිවැය, නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රමාණවත් මිලක් නො ලැබීම හා එය උච්චාවචනයට භාජනය වීම, රැකියා හිඟයක් පැවතිය දී මුට ද ජනතාව කෘෂිකර්මයෙන් තව තවත් බැහැර වීම යනාදිය යි. මේ තත්ත්වය ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය පහළ බැසීමටත්, දුප්පත්කම වර්ධනය වීමටත් හේතු වී ඇත.

නිදහස් ආර්ථික ප්‍රතිපත්තින් යටතේ වර්තමාන ග්‍රාමීය ක්ෂේත්‍රය මුහුණ පා ඇති ඉහත දැක්වූ අභියෝග ජය ගැන්ම තුළින් සමාජධර්මය ගොඩ ජන සමාජයක් බිහි කිරීම සඳහා යොමු වූ නව ව්‍යාපෘතියක් හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය විසින් ආරම්භ කරනු ලැබ ඇති අතර එය "නිරසර සංවර්ධන ගම්මාන වැඩසටහන" වේ. මෙම වැඩසටහන කෘෂිකර්ම හා පශු සම්පත් අමාත්‍ය ගරු එස්.බී. දිසානායක ඇමතිතුමාගේ අදහසක් හා දිරිගැන්වීම මත ඇරඹීම සුවිශේෂ වූ කරුණකි.

1.2 නිරසර සංවර්ධන ගම්මාන වැඩසටහන.

ඉහත දැක් වූ පරිදි විවිධාකාර වූ ප්‍රශ්න ග්‍රාමීය ක්ෂේත්‍රය තුළ පැවතිය ද ඒවා බොහෝමයක් විසඳීම සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් හා හැකියාවන් එම ක්ෂේත්‍රය තුළම පවතී. එවැනි දෑ හඳුනා ගැනීමත්, ඒවා විධිමත් පරිදි උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික, කළමනාකරණ හා සංවිධානාත්මක විධි හා ක්‍රමෝපායයන් පිළිබඳව අත්හදා බැලීමක් සඳහා ආරම්භ කරනු ලැබූ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය "නිරසර සංවර්ධන ගම්මාන වැඩසටහන" වෙයි.

මෙම වැඩසටහන යටතේ දිවයිනේ විවිධ කෘෂි දේශගුණික කලාපයන්ගෙන් "ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණාගාර" ලෙස තෝරාගනු ලැබූ ගම් "ආදර්ශන" ගෙවත් "ආදර්ශ ගම්මාන" ලෙස දිසුණු කිරීමට උත්සාහ ගනු ලැබින. එසේ කරනු ලැබුයේ එම ගම්වල කරනු ලැබූ විවිධ

අත්හදා බැලීම් වම් ගම් තුළම භාවිතයට සැලැස්වීමෙන් වූ අතර වවුනි ආදර්ශ ගම්මාන බිහි කිරීමේ අරමුණ වූයේ අයල්වැසි අනෙකුත් ගම්වලටත් වවුනි සාර්ථක අත්දැකීම් අනුගමනය කිරීම තුළින් දියුණුව සලසා ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දීම ය.

මෙම වැඩසටහනෙහි මූලික ලක්ෂණය වන්නේ ඒකාබද්ධ සංවර්ධනය, සහනාධිතව ප්‍රවේශය හා තිරසර නාවයයි. ඉංග්‍රීසි සංවර්ධනයේ දී බෝග හා නිෂ්පාදනවල විවිධාංගීකරණය, ආර්ථික කටයුතුවලට අමතරව අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය, යටිතල පහසුකම් ආදී වූ සමාජ හා අනෙකුත් අංශයන්හි සංවර්ධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම, සංවර්ධනය සඳහා දායක කරගත හැකි සියවම් රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනවලත්, ජනතාවගේත් සහකාරිත්වය හා සහයෝගය ඒ සඳහා උපරිම අන්දමින් ලබා ගැනීම හා පාරිසරික සම්බලිතතාවය මෙන්ම ආරම්භ කරනු ලබන ආර්ථික කටයුතු හා සංවිධානාත්මක ක්‍රමෝපායයන් ඇතුළත් සංවර්ධනාත්මක ක්‍රියාවලියෙහි දිගුකාලීන පැවැත්ම කෙරෙහි වැඩසටහන යටතේ විශේෂ අවධානය යොමු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

1.2 ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු

මෙම ව්‍යාපෘතිය ප්‍රධාන අංශ දෙකකින් සමන්විත වන අතර ඉන් ප්‍රධාන අංශය වන්නේ ඉහත දැක්වූ ආකාරයට ඉංග්‍රීසි සංවර්ධනය සඳහා කෙළින් ම හා ප්‍රායෝගිකව මැදිහත් වීම ය. ඒ යටතේ අනෙකුත් ගැමියන් පෙළඹවීම සඳහා විවිධ අත්හදා බැලීම් සිදු කරමින් ආදර්ශ ගම් බිහි කරනු ලැබේ. වැඩි දෙනෙක් අංශය වන්නේ තොරතුරු සැපයීම තුළින් වන අයුරින් ඉංග්‍රීසි සංවර්ධනය සඳහා දායක වීම ය. ඒ යටතේ කෘෂිකර්ම හා ඉංග්‍රීසි සංවර්ධනය සඳහා රජය අනුගමනය කරන්නා වූ ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන වැඩසටහන් කෙරෙහි ඉංග්‍රීසි ජනතාවගේ ආකල්ප හා ප්‍රතිචාරයන් සම්බන්ධ තොරතුරු එක්රැස් කර ඒ පිළිබඳව තීරණ ගන්නන් හා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් දැනුවත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

ආදර්ශ ගම්මාන බිහි කිරීම තුළින් ඉංග්‍රීසි සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රායෝගික ලෙස යොමු වූ මෙම වැඩසටහනෙහි මූලික අංශය දෙස බලන විට වැඩි දිගුකාලීන මෙන්ම කෙටිකාලීන අපේක්ෂාවන් දැනුම්වට පවතී. ඒවා නම්:

1.3.1 දිගු කාලීන බලාපොරොත්තු (අභිමතාර්ථ)

- I. තිරසාර වූ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් පදනම් කරගත් ආදර්ශ ගම්මාන බිහි කිරීම.
- II. ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය නැංවීම.

1.3.2 කෙටි කාලීන බලාපොරොත්තු (අරමුණු)

- I. ජනතාවගේ ආදායම් වර්ධනය කිරීම.
- II. රැකියා වර්ධනය කිරීම.
- III. නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය වර්ධනය කිරීම.
- IV. ආහාර සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම.
- V. සංවර්ධනය සඳහා ජනතා සහභාගිත්වය උපරිම අයුරින් යොදා ගැනීම.

1.4 උපාය මාර්ග

ඉහත දැක්වූ අභිමතාර්ථ හා අරමුණු සඵල කර ගැනීම සඳහා විවිධ වූ ක්‍රමෝපායයන් අනුනමනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වූ අතර ඒවා පහත සඳහන් වේ.

I. නිෂ්පාදන පිරිවැය අඩු කිරීම.

ගොවිපල නිෂ්පාදනයන්හි ආර්ථික ඵලදායී බව හා පවුලේ ආදායම් වර්ධනය සමග කෙලින්ම සම්බන්ධ වන මේ යටතේ ගොම, පිදුරු හා කොම්පෝස්ට් වැනි කාබනික ද්‍රව්‍ය භාවිතයට උනන්දු කරවීම මගින් රසායනික පොහොර භාවිතය අවම කිරීම හා එකවර වගා කිරීමට සැලැස්වීමෙන් ඒකාබද්ධ පලිබෝධ පාලනයට මග සලස්වා රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය සඳහා යන වියදම අවම කරවීම, අවශ්‍ය බීජ තම ගොවිපල හෝ ගම තුලින් ම නිපදවා ගැනීමට සලස්වා ඒ සඳහා යන අධික වියදම අඩු කිරීම යනාදිය ගැනේ.

II. නිෂ්පාදන සඳහා වඩා ඉහළ මිලක් ලබා ගැනීමට ඉඩ පුස්ථා පුළුල් කිරීම.

වෙළඳපොළෙහි වැඩි ඉල්ලුමක් ඇති බෝග හා කාබනික නිෂ්පාදනවලට උනන්දු කරවීම, වගා කාලසටහන වෙනස් කරවීම මගින් වැඩි මිලක් ලබාගත හැකි අවස්ථා වලදී නිෂ්පාදන වෙළඳපොළට දැමීමට කටයුතු සැලැස්වීම, වැඩි මිලක් ලැබෙන හෙක් අස්වනු ගබඩා කිරීම සඳහා උනන්දු කරවීම, ගොවීන් සංවිධානය කරවීම මගින් ඔවුන්ගේ කේටල් කිරීමේ ශක්තිය වර්ධනය කරවීම හා ඉදිරි වෙළඳ ගිවිසුම් අත්සන් කරවීමට සැලැස්වීම මගින් වඩාත් ගොදු මිලක් ලබා ගැනීම තහවුරු කරවීම යනාදී කාර්යයන් මෙයට ඇතුළත් ය.

III. නව තාක්ෂණික ක්‍රම හඳුන්වා දීම.

නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය වැඩි කිරීම සඳහා ඉවහල් වන නව බීජ, යෙදවුම් හා භාවිතයන් මෙන්ම නව යන්ත්‍ර සූත්‍ර හඳුන්වා දීම සහ උචිත භාවය අනුව ඒවා යොදා ගැනීමට ගොවීන් උනන්දු කරවීම මේ යටතට ඇතුළත් ය.

IV. සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී භාවිතය

ගොවිපල මට්ටමේ ඵලදායීතාව හා ආදායම් හැවිමට හේතු කරවන බෝත විවිධාංගීකරණය මෙන්ම යටි වගාව, මිශ්‍ර වගාව යනාදිය සඳහා ගොවීන් උනන්දු කරවීම, බෝත වගාව හා සත්ව පාලනය ඒකාබද්ධ කිරීමට මග සැලැස්වීම හා දැනට භාවිතයට නොගත් ඉඩම්, ජලය ඇතුළු ස්වභාවික සම්පත් ප්‍රයෝජනයට යොදා ගැනීමට සැලැස්වීම මේ යටතේ ගැනේ.

V. නිෂ්පාදන නිවුනාවය වැඩි කිරීම

ජල කළමනාකරණය කෙරෙහි ගොවීන් උනන්දු කරවීම හා විකිඳුම් හා බිංදු ජල සම්පාදනය වැනි සුක්ෂ්ම ජල සම්පාදන ක්‍රම හඳුන්වා දීම මගින් ජලය ඉතිරි කර ගැනීමට සලස්වා අමතර කන්නයක් වශා කිරීමට මග පෙන්වා දීම මේ යටතට ගැනෙන අතර කාර්යක්ෂම ලෙස සම්පත් භාවිතයට මෙන්ම ආදායම් වර්ධනයටත් මේවා හේතු වේ.

VI. කෘෂි කර්මාන්ත මෙන්ම වෙනත් කර්මාන්ත හා ස්වයං රැකියා බිහි කිරීම.

සංවර්ධනයේ විවිධාංගීකරණයට මෙන්ම ගොවි පවුල්වල රැකියා හා ආදායම් වර්ධනයට ඉවහල් වන මේ සඳහා කෘෂි සම්පත් මෙන්ම වෙනත් වටපිටාවේ ඇති සම්පත් භාවිතයෙන් ඇරඹිය හැකි කර්මාන්ත හා වෙනත් ආදායම් මාර්ග ඇරඹීමට නැමති අපට අදාළ පුහුණු අවස්ථා ලබාදීම හා අවශ්‍ය පහසුකම්, උපදෙස්, අලෙවි මාර්ග යනාදිය ලබා ගැනීමට අදාළ ආයතන සමග සාකච්ඡා කර මග සැලැස්වීම ඇතුළත් ය.

VII. අරපරෙස්සම්, ඉතුරුම් වර්ධනය හා ආයෝජනය සඳහා ජනනාව පෙළඹවීම.

ජනනාවගේ ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කිරීම තුළින් බිමත්කම ආදී අනවශ්‍ය වියදම් අඩු කිරීමත් සමාජීය, ගොවිජන බැංකු, ග්‍රාමීය බැංකු ආදී බැංකු සමඟ වැඩි සබඳතාවක් ගොඩ නංවාලීම තුළින් ඉතිරි කිරීම් සඳහා මෙන්ම ආපසු ගෙවීම සඳහා ඔවුන් තුළ නැඹුරුවත් ඇති කිරීමත් එමගින් පහසුවෙන් ණය ලබා ගත හැකි අය බවටත්, අනාගත ආයෝජකයින් බවටත් පත් වීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථා පුළුල් කිරීම.

VIII. පුනරුත්ථාපන හා ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කිරීම

ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධනය ඇති කිරීමට හේතු වන්නා වූ කැඩී බිඳී ගිය හා නොඩ වූ වැව්, අමුණු හා ඇලවෙලි පුනරුත්ථාපනය, මාර්ග අළුත්වැඩියා කිරීම යනාදියත් කෘෂි ළිං ඇල මාර්ග, පාලම්, බෝක්කු හා ගොඩනැගිලි යනාදිය අවතේන් ඉදි කිරීමත් මේ යටතට ගැනේ.

IX. පාරිසරික සමතුලිතතාවය ආරක්ෂා කිරීම.

කෘෂි ඉඩම්වල පස සංරක්ෂණ සඳහා කානු, වැව් ආදිය දැමීමට සැලැස්වීම, මැවී හා ජලාශයන්ට අදාල ජලධාර ප්‍රදේශ හා රක්ෂිතයන් හි වන වගා සඳහා උනන්දු කරවීම, පාරවල් දෙපස හා පොදු ඉඩම් යනාදියේ වන වගා කරවීම හා පොදුගලික ඉඩම්වල කෘෂි වන වගාවන් සඳහා උනන්දු කරවීම, ඊට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලැස්වීම යනාදිය මේ යටතේ සිදු කෙරෙන අතර පස මෙන්ම ජල සංරක්ෂණය කෙරෙහිත් කෘෂි නිෂ්පාදනයන්හි නිරසාරත්වය කෙරෙහිත් මේවා බලපානු ලැබේ.

X. සහභාගිත්ව විධි ක්‍රම අනුගමනය හා ග්‍රාමීය සංවිධාන බිහි කිරීම.

සමීපත් හා ගැටළු හඳුනා ගැනීමේ සිට ඒවාට විසඳුම් ලබා ගැනීම සඳහා සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරවීම, ප්‍රගති සමාලෝචනය, පසු විපරම් ආදී වූ සංවර්ධනයේ හැම අවස්ථාවකදී ම ග්‍රාමීය ජනතාවගේ උපරිම දායකත්වය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සංවිධාන ව්‍යුහයන් ගම තුළ බිහි කිරීම, සංවර්ධන කටයුතු හා සම්බන්ධ තීරණ ගැනීමේ දී ජනතාව සම්බන්ධ කර ගැනීම හා ඔවුන්ගේ ගැටළු යනාදිය හඳුනා ගැනීම සඳහා සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය වැනි සහභාගිත්ව විධි ක්‍රමයන් අනුගමනය කිරීම.

XI. ප්‍රදේශයේ රාජ්‍ය මෙන්ම රාජ්‍ය නොවන ආයතන ගම වෙත වඩාත් සමීප කරවීම.

කෘෂි උපදෙස් ඇතුළු සෙසු තාක්ෂණ හා විවිධ සේවාවන් සපයනු ලබන ග්‍රාමීය ආයතන ගමත් සමඟ වඩාත් සමීප කරවීම හා ඒ සඳහා ගම තුළ පිහිටුවන ආයතනික රාමුව උපයෝගී කර ගැනීමට කටයුතු කිරීම.

XII. නව අත්හදා බැලීම් සිදු කිරීම

වෙනත් ප්‍රදේශවලින් දැක ගත හැකි සාර්ථක සංවර්ධන අත්දැකීම් පදනම් කර ගනිමින් විවිධ නිෂ්පාදන, යෙදවුම්, තාක්ෂණික භාවිතයන් සංවිධානාත්මක හා කළමනාකරණ විධි ක්‍රමයන් පිළිබඳ අත්හදා බැලීම් සිදු කිරීම.

1.5 ක්‍රියා මාර්ග

ඉහත සඳහන් කරනු ලැබූ විවිධ සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් යටතේ සනු ලබන ක්‍රියා මාර්ග අදාල ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයන්හි පවත්නා ප්‍රශ්නවල ස්වභාවය හා සමීපත් යනාදිය අනුවත් ඒවායෙහි ඇති උචිත භාවය මෙන්ම ඒ සඳහා ජනතාව දක්වනු ලබන උවමනාව හා ප්‍රමුඛත්වය මතත් තීරණය කෙරේ.

1.6 යෙදවුම්

මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා භාවිත මූලික යෙදවුම් වන්නේ නව බිජු වර්ග, පැල වර්ග, සතුන් වර්ග, තාක්ෂණික උපකරණ, ව්‍යාප්ති සේවා දැනුම හා උපදේශන සේවා, විශේෂඥ ඥානය, මුදල් සහාය වෙයි.

මේවා බොහෝමයක් එම ගම් ප්‍රදේශයන්හි අදාළ ආයතන මගින් ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන වැඩසටහන් යටතේ ලබා දෙනු ලබන ඒවා වන අතර ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඒවා ජනතාව වෙත ක්‍රමවත් හා වඩාත් ඵලදායී වන ආකාරයෙන් බෙදා හැරීමට කටයුතු සැලසේ. ඊට අමතරව ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල් මගින් ද බිජු හා පැල වර්ග සමීකිසි ප්‍රමාණයක් ජනතාව වෙත ලබා දීමට කටයුතු කෙරේ.

1.7 නිමවුම්

වැඩසටහනින් අපේක්ෂිත නිමවුම් වන්නේ විවිධ වගාවන් යටතේ ඇති වටසරිය හා යටි වගාව, මිශ්‍ර වගාව හා නව තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිත වටසරිය වැඩිවීම, ස්වයං රැකියා ඒකක වැඩිවීම, නිෂ්පාදනය වැඩිවීම යනාදියයි.

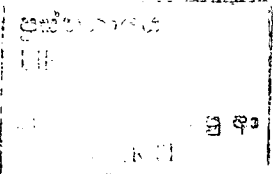
1.8 සම්බන්ධීකරණය

මෙම අධ්‍යයනය හෙක්ටර් හොබ්බිකවුව ගොවිකවයුතු පර්යේෂණ හා පුනුණුකිරීමේ ආයතනය විසින් සම්බන්ධීකරණය කරනු ලබන අතර කෘෂිකර්ම හා පඳු සමිපත් හා සමාදායී අමාත්‍යාංශය මෙන්ම සෙසු අමාත්‍යාංශවලට අයත් දෙපාර්තමේන්තු, සංස්ථා, මණ්ඩල හා අදාළ ප්‍රදේශවල පිහිටි රාජ්‍ය නොවන ආයතනවල සහයෝගයෙන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

1.9 මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීම

වැඩසටහන සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීම සිදු කරනු ලබන්නේ සමාදායී කොමසාරිස් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් සමාදායී සමාජ සංවර්ධන භාරකාර අරමුදල මගිනි. මේ සඳහා රු. දස ලක්ෂ 4.3 ක මුදලක් ලබා දී තිබේ.

මීට අමතරව ඇතැම් ගම්වල ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා ද එමගින් මුදල් වැය කර ඇත. එම ප්‍රමාණය රු. දස ලක්ෂ 0.7 කි. මීට අමතරව කෘෂිකර්ම හා පඳු සමිපත් අමාත්‍යාංශය රු. දස ලක්ෂ 10 ක මුදලක් වැටී හා ප්‍රවාහන පද්ධතීන් පුනරුත්ථාපනය හා කෘෂි ළි ඉදිකිරීම් ඇතුලත් පාදක ව්‍යුහය දියුණු කිරීමට ලබා දී ඇත.

1.10 ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශ තෝරා ගැනීම

ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශ තෝරා ගැනීමේ දී විවිධ කෘෂි දේශගුණික කලාපයන් මෙන්ම (ඒ, අර්තාපල්, ලොකු ලුණු, මීරිස්, උඩරට වලවට, මුං ඇට/කවිටි වැනි) විවිධ බෝග හා (සත්ව පාලනය වැනි) ආර්ථික කටයුතු නියෝජනය වන ආකාරයට කටයුතු කර ඇත. ඒ අනුව (උතුරු මැද උාව, මධ්‍යම, වගම් ආදී) පළාත් 4 ක් හා (පොළොන්නරුව, මොණරාගල, බදුල්ල, කුරුමාගල, මාතලේ, අනුරාධපුරය, නුවරඑළිය, පුත්තලම යනාදී) දිස්ත්‍රික්ක 8 ක් නියෝජනය වන ආකාරයෙන් ඉාමසේවා වසම් 9 ක් තෝරාගෙන ඇත. එසේ තෝරාගත් ගම් හා අදාළ විස්තර ඇමුණුම 1 හි ඇති අංක 1 වගුවෙහි සඳහන් වේ.

1.11 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා සම්බන්ධ ආයතනයේ කාර්යභාරය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම වෙනුවෙන් 2002 වසරේ අවසාන කාර්තුව තුළත් 2003 වසර මුල්වලදීත් හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනයේ සම්පූර්ණ ශක්තිය හා කැපවීම සිදු කර ඇත. මේ වෙනුවෙන් ආයතනයේ සියළුම අංශයන් හි සිටින පර්යේෂණ නිලධාරීන් මෙන්ම පර්යේෂණ සහාය කාර්ය මණ්ඩලයන් මහත් පරිශ්‍රමයක් දරා ඇත. ඒ අනුව ඒ ඒ ව්‍යාපෘති ගම්මාන යටතේ ඇති සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා (සම්බන්ධීකරණ නිලධාරියෙකු/නිලධාරිනියක ලෙස) පර්යේෂණ නිලධාරියෙකු/නිලධාරිනියක බැගින් පත් කර ඇත. ඔහුගේ හෝ ඇයගේ සහායට තවත් පර්යේෂකයකු පත් කර සිටී. මීට අමතරව ඒ ඒ ව්‍යාපෘති ගම්වල සිදු කරනු ලබන සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සහාය වීමට සංඛ්‍යාන නිලධාරී හා සංඛ්‍යාන සහකාරවරුන් එක් අයෙකු හෝ දෙදෙනෙකු පත් කර සිටී. සියළුම ගම්මාන හෙවත් උප ව්‍යාපෘතින් ඇතුළත් මුළු වැඩසටහනම සම්බන්ධීකරණය කිරීම කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශයෙන් සිදු කරනු ලබන අතර ඒ සඳහා එක් සම්බන්ධීකරණ නිලධාරියෙකු පත් කර සිටී. ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ තුමා සහ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ තුමා උපදෙස් සැපයීමෙන් එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහාය දක්වති. මෙම ව්‍යාපෘතිය හා ඒ යටතේ ඇති උප ව්‍යාපෘතින් (ව්‍යාපෘති ගම්) සම්බන්ධයෙන් විවිධ වගකීම් කරනු ලබන නිලධාරීන්/නිලධාරිනියන්ගේ නම් ඇමුණුම 1 යටතේ ඇති අංක 2 වගුව මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

1.12 මෙම අගැයීම් අධ්‍යයන වාර්තාව

මෙම වාර්තාවෙන් හෙළි දැක්වෙන්නේ තිරසර වැඩසටහනෙහි එක් ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයක් වූ කුරුමාගල දිස්ත්‍රික්කයේ පොහොන්නේගම ඉාම නිලධාරී වසම් පදනම් කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක කළ වැඩසටහන ඇගයුමට භාජනය කිරීම තුළින් ලබාගත් තොරතුරු ය. අදාළ ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ මූලික සමාජ ආර්ථික ලක්ෂණ, සම්පත්, ප්‍රශ්න හා ගැටළු යනාදියත්, ව්‍යාපෘතිය යටතේ එහි ක්‍රියාත්මක කරන ලද කටයුතුත්, ඒවායේ ප්‍රතිඵල හා අපේක්ෂිත ව්‍යාපෘති අරමුණු

කරා ලගා වීම් සඳහා වටා කොතරම් දුරට උපකාරී වූවා ද යන්නත්, ව්‍යාපෘතියට මුහුණදීමට සිදු වූ ගැටළු යනාදියත්, එය ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ලබාගත් පාඩම් හා අත්දැකීම් යනාදියත් මෙමගින් ඉදිරිපත් කෙරේ.

පොතානේගම් ව්‍යාපෘති බල ප්‍රදේශයේ පහළ සියම්ලැට් සහ පොතානේගම් යන ප්‍රධාන කොටස් දෙක සඳහා වෙන වෙනම සමීක්ෂණ තොරතුරු ලබා ගන්නා ලද අතර අදාළ විභූ විලියෙල කර ඇත්තේ ඒ අනුව ය.

1.13 ක්‍රමවේදය

මෙම වාර්තාව සැකසීමේ දී අදාළ ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය පදනම් කර ගනිමින් සකසා ඇති පාදක සමීක්ෂණ වාර්තාව, එහි වාසය කරන ජනතාව සම්බන්ධ කර ගනිමින් සිදු කරනු ලැබූ සහභාගිත්වය ගැමි විමසුම් අභ්‍යාසය, ගම් වෙත ඒ ඒ අවස්ථාවන්හි දී පිටියමේ දී කරනු ලැබූ නිරීක්ෂණ ව්‍යාපෘතියට විවිධ අත්දැකීම් පදනම් කර ගනිමින් වරින් වර සකස් කරනු ලැබූ ප්‍රගති වාර්තා යනාදිය පදනම් කර ගනු ලැබීණි.

2 පරිච්ඡේදය

පිහිටීම

පොතානේගම ග්‍රාම නිලධාරී වසම පිහිටා ඇත්තේ කුරුණෑගල පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ ඇහැටුවැට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ ය. පොතානේගම කුඩා වැව් දහසයකින් පෝෂණය වන ගොවි බිම්වලින් යුතු වන අතර පැතුරුම වර්ග කිලෝ මීටර් 08 පමණ වේ. ග්‍රාම නිලධාරී වසම ප්‍රධාන වශයෙන් ගම්මාන දෙකකින් යුතු වන අතර, ඉන් විශාල ගම්මානය පොතානේගම වන අතර අනෙක පහළ සියම්ලෑව වේ.

වේනිභාසික තත්වය.

පොතානේගම පැරණි රජ දවස සිටම පැවතෙන වේනිභාසික ගම්මානය කි. රැස්වෙහෙර විහාර ගුම් ප්‍රදේශයට යාබදව පිහිටා ඇති පොතානේගම වාසීන් සියල්ලෝම බෞද්ධ සිංහල ජනතාව වන අතර, සියළුම පවුල් රැස්වෙහෙර විහාරයෙහි දායක කොටස් වෙති. පොතානේගම කොටසෙහි ජීවත් වන පවුල් පාරම්පරික ගම් වැසියන් වන අතර පහළ සියම්ලෑවේ ජීවත් වන්නෝ පසු කලෙක යාබද ගම්වලින් පැමිණ පදිංචි වූවෝ වෙති.

පහළ සියම්ලෑවේ නිවැසියන් සියල්ලෝ ම යාබද ගමක් වන කුඹුක්කඩවල පාරම්පරික ගැමියන්ගේ දෙවන තුන්වන පරම්පරාවට අයත් වෙති.

ජනගහණය හා ඵහි ලක්ෂණ.

පොතානේගම ග්‍රාම නිලධාරී වරයාගේ සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව බල ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන පවුල් සංඛ්‍යාව 205 කි. එතෙත් ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීම සඳහා පදනම් සමීක්ෂණය කරන අවස්ථාව වන විට ගමේ පදිංචි වී සිටියේ පවුල් 181 ක් පමණි. ඇහැටුවැට නාවකාලිකව ගමින් පිටව ගොස් සිටි අතර, තවත් අය විවිධ හේතු මත සමීක්ෂණ කාලය තුළ දී ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ට මුණගැසිය නො හැකි විය. මේ නිසා සමීක්ෂණයේ තොරතුරු පදනම වි ඇත්තේ පදනමේ සමීක්ෂණය කරනු ලැබූ කාල වකවානුව තුළ දී ගම තුළ පදිංචි වී සිටි පවුල් සංඛ්‍යාව මත ය.

පොතානේගම ග්‍රාමයේවා බල ප්‍රදේශයේ පදිංචි වී සිටින පවුල් 181 හි සම්පූර්ණ ජනගහණය 768 කි. ඉන් පිරිමි ජන සංඛ්‍යාව 381 ක් වන අතර කාන්තා ජන සංඛ්‍යාව 387 ක් වේ. පොතානේගම පදිංචි පවුල්වලින් පවුලේ සංඛ්‍යාව පහට වඩා වැඩි පවුල්වල ප්‍රතිශතය 57% ක් වන අතර පහළ සියම්ලෑවේ මෙම ප්‍රතිශතය 35% ට මදක් වැඩි ය. (කරුණාකර අමුණා ඇති ටගු අංක 1, 1 ඊ බලන්න)

ආර්ථික සටහන.

පොතානේගම ග්‍රාමසේවා වසමේ බහුතර ජනතාව කුඩා වැව් 16 මත පදනම් වූ වාරි කෘෂිකර්මයෙන් ද, තේත් වගාවෙන් ද ජීවනෝපාය සලසා ගතිණි. තම ගම් ප්‍රදේශයෙන් පිටත කුඹුරු හා තේත් වගා කිරීමෙන් අතිරේක ආදායම් ලබා ගන්නා පවුල් ද වේ. ඇතැම් හු වවුන් පිටස්තර ඉඩම් අයිතිය පිළිබඳව නිවැරදි අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට අකමැත්තක් ඇති බැවින් ගමේ සියළු පවුල්වල ප්‍රතිභවයක් වශයෙන් පිට ගම්වල වගා කිරීම කොපමණදැයි නිවැරදිව තක්සේරු කළ නො හැකි ය. දළ වශයෙන් මේ ප්‍රමාණය 20% පමණ වන බව සාකච්ඡා වලදී හෙළිදරව් කර ගත හැකි විය.

පදනම් සමීක්ෂණයේ දී තොරතුරු එකතු කරන ලද පවුල් 181 න් 68% ක්ම සමාජීය සහනාධාර ලාභීන් වෙති. (වතු වගා 04) කෙසේ වෙතත් මොවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් සමාජීය සහන ලැබීමට තරම් පහත ආර්ථික මට්ටමක නො සිටින බව අපගේ නිරීක්ෂණය යි. ගෙවත්ත පමණක් ඇති කුඹුරු ඉඩම් හා තේත් ඉඩම් අතිම ගම් වැසියෝ ද වෙති. මොවුන්ගේ අනුපාතය 5% පමණ වේ.

කෘෂිකර්මයට අමතර ව සත්ව පාලනයේ යෙදෙන්නෝ 40 දෙනෙකි. එලතරන්, මී හරන්, එළුවන් හා කුකුලන් සුළු පරිමාණ වශයෙන් ඇති කිරිම සත්ව පාලනයේ ස්වභාවය වන අතර උරුම පාලනයේ යෙදෙන්නෝ දෙදෙනෙකු වෙති.

පහළ සියම්ලෑව වැසියන් වල ගවයන් ඇති කරන නමුදු පානය සඳහා වලකිරි දොවා නො ගැනීම විශේෂ ලක්ෂණයකි. වියලි කාලයේ දී සතුන්ගේ ආහාර දුලබ වන නිසා කිරි දොවා ගැනීමට තරම් අකාරුණික විය නො හැකි බව ගැමියෝ කී හ. එහෙත් වරින් වර එකී ගවයන් මස් පිණිස විකිණීමට මිටුන් පසුබට වන බවක් නො පෙනේ. ඊ ඊ ගව පට්ටි ප්‍රමාණයෙන් විශාල වන විට වැඩි වන සතුන් මසට විකිණීම කරයි. එහෙත් ඇතැම් ගැමියන් කියන්නේ වැස්සියන් මසට විකිණීම නො කරන බව යි.

රජයේ රැකියා කරන්නෝ ඉතා සීමිත ය. පවුල් 15 ක් පමණ රජයේ විවිධ රැකියාවල යෙදෙන අතර ඉහුන් වැඩි දෙනෙක් යුද නමුදුවේ සේවය කරති. කම්කරු, වඩු, පෙදරේරු වෘත්තීන්හි යෙදෙන අය පවුල් 12 කි. මේ අයගෙන් බොහෝ දෙනෙකු හේන් හෝ කුඹුරු වගාව ද කරති.

සේවා විද්‍යාත්මක.

පැහැදිලි සේවා විද්‍යාත්මක ගම තුළ නැති සියල්ලෝ ම සම කාර්යයක යෙදී සිටිති. මහ කන්නයේ දී හේන් වගාව හා කුඹුරු වගාව එකට යෙදෙන අවස්ථාවල යම් මට්ටමක ශ්‍රම හිඟයක් ද ඇති වන බව ගැමියන්ගේ අදහස යි. එහෙත් කන්න අතර කාලවලදී හා නියං කාලවලදී සේවා විද්‍යාත්මක ගත්තටයක් ඇති වේ. හොඳ වර්ෂාපතනයක් තිබේ නම් ගමේ සියල්ලෝ ම සේවා නිද්‍යාත්මකයෝ වෙති.

අධ්‍යාපන තත්ත්වය

පහළ සියඹලෑව කොටසේ පාසැල් යන දරුවන් සංඛ්‍යාව 21ක් වූ අතර එය පිළිවෙලින් පිරිමි 12 ක්, ගැහැණු 9 ක් වශයෙන් විය. පොතානේගම පාසැල් යන දරුවන් ගැහැණු හා පිරිමි 89 බැගින් සිටින බව සමීක්ෂණයේ දී අනාවරණය විය. ගමේ පිහිටා ඇති පොතානේගම ප්‍රාථමික විදුහල ගමේ කුඩා දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන අවස්ථා සපුරන එකම පාසැලයි. අඩු පහසුකම්වලින් සමන්විත මෙම පාසැලෙහි දැනට ඉගෙනුම ලබන්නේ 60 ක් පමණ වූ සුලු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවකි. ද්විතියික අධ්‍යාපනය සඳහා මෙම ගමට ආසන්නව පිහිටා ඇති විදුහල වන්නේ සැතපුම් 4ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇති කන්තෝරුව මහා විදුහලයි. මහා විදුහල ද උසස් පෙළ හදාරණ සිසුන් සඳහා ඇති විදුහලකි. එය මෙම ගමේ සිට සැතපුම් 8 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇති අතර දුර්වල ප්‍රවාහන පහසුකම් හේතුවෙන් සිසුන්ට අධ්‍යාපන කටයුතු වල නියැලීමට සිදුවී ඇත්තේ ඉමහත් දුෂ්කරතා මධ්‍යයේ ය.(වගුව 2)

නිවාස තත්ත්වය.

පහළ සියඹලෑව ගම්මානයේ නිවාස කුලී පදනමක් මත ජීවත් වන පවුල් ගණන 02 ක් පමණ පොතානේගම පවුල් 14 තමන්ට අයත් නොමැති නිවාසවල ජීවත් වෙති. ශ්‍රා.සේ වසම් සමස්තයක් ලෙස ගත් විට නිවාසවල තත්ත්වය ඵලදායී සතුටුදායක නැත. පහළ සියඹලෑවේ සමීක්ෂණයට ලක් කල නිවාස 29 න් 20 ක් ම මැරි බිත්තිවලින් නිම වූ ඒවා ය. පොතානේගම සමීක්ෂණයට ලක් වූ නිවාස 156 න් 48 ක්ම මැරි බිත්තිවලින් නිම වූ ඒවා ය. පොල් අතු සෙවිලිකල වනල සහිත නිවාස 11 ක් පහළ සියඹලෑවේ තිබූ අතර වටැහි නිවාස පොතානේගම දී 31 ක් වාර්තා විය. පහළ සියඹලෑවේ සමීක්ෂණයට ලක් කල නිවාස 29 න් 23 ක්ම මැරි පොළවකින් යුතු වූ අතර පොතානේගම පවුල් 152 න් 102 ක්ම මැරි පොළව සහිත නිවාස විය. පහළ සියඹලෑව ගම්මානයේ නිවාසවල විශාලත්වය පිළිබඳව සලකා බැලූ විට නිවාස බිම් ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 750 ඉක්ම වූ නිවාස තිබෙන්නේ 4 පමණ ය. වර්ග අඩි 750 ඉක්ම වූ නිවාස පොතානේගම දී 16 ක් වාර්තා වී ඇත. ගම්මාන දෙකේම බහුතර නිවාස සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වී ඇත්තේ වර්ග අඩි 200-400 ප්‍රමාණය අතර ය. (වගු අංක 6 සිට වගු අංක 11 ඒ දක්වා)

සෞඛ්‍ය, සනීපාරක්ෂක පහසුකම් හා උපකරණ.

පහළ සියඹලෑවේ වාර්තා වී ඇති පවුල් 29 න් 16 කට ද, පොතානේගම වාර්තා කර ඇති පවුල් 152 න් පවුල් 77 කට ද කිසිදු ආකාරයක වැසිකිලියක් නොමැත. පහළ සියඹලෑවේ ජල මූලික වැසිකිලි තිබෙන නිවෙස් 6 ක් ද, පොතානේගමින් ජලමූලික වැසිකිලි තිබෙන නිවෙස් 50 ක් ද වාර්තා වී තිබේ. (වගු 12, 12 ඊ)

නිවාස ආලෝක කිරීම

පහළ සියඹලෑවේ සියළුම වැසියන් භූමිකෙළවලින් නිවාස ආලෝක කරන අතර පොතානේගම පවුල් 35 කට ප්‍රධාන විදුලිබලය ඇත. පවුල් දෙකක් සුර්ය බල කේතියෙන් නිවෙස් ආලෝක කර ගනී. සෙස්සෝ භූමිකෙළ මගින් නිවාස ආලෝක කරති. (වගුව 13, 13 ට්)

ගෘහ උපකරණ හා ප්‍රධානන උපකරණ අයිතිය.

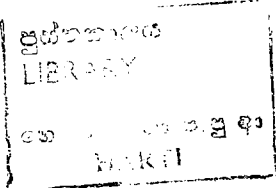
පහළ සියඹලෑවේ බැටරි මගින් ක්‍රියාකරන රූපවාහිනී පවුල් 05 කට තිබේ. පොතානේගම විදුලියෙන් හෝ බැටරි මගින් ක්‍රියා කරන රූපවාහිනී තිබෙන පවුල් සංඛ්‍යාව 60 කි. ගම්මුත්තේ ප්‍රධානගම ප්‍රධානන මාධ්‍යය බයිසිකලයයි. පහළ සියඹලෑවේ පවුල්වලින් 75% ක්වම බයිසිකල් හිමි අතර පොතානේගම එම සංඛ්‍යාව 82% කි. ඉවත් විදුලිය ප්‍රධානගම සංඛ්‍යාවෙන් මාධ්‍යය වන අතර ඉවත් විදුලි යන්ත්‍ර හිමි සංඛ්‍යාව පිළිවෙලින් 41% හා 65% ක් විය. (වගු අංක 14, 14ට්)

ප්‍රවාසික සංවිධාන

පහළ සියඹලෑවේ කේතියන් ගොවි සංවිධානයක් ඇති අතර එහෙත් පොතානේගම ගොවි සංවිධානය එතරම් කේතියන් නැත. පහළ සියඹලෑවේ ගොවි සංවිධානයේ සාමාජික මුදල් ගෙවීම් පවුල් 18 ක් පමණි. නමුත් සියල්ලෝම රැස්වීම්වලට පැමිණෙති. පොතානේගම පවුල් 107 එම සංවිධානයේ සාමාජිකත්වය ලබා ඇත. කුඹුරු ඉඩම් නිමියන් ගොවිම සාමාජිකත්වය හෝ ගැහිමේ ප්‍රධාන කේතුව ලෙස ඔවුන් දක්වයි. ගොවි සංවිධානවලට අමතරව මරණාධාර සමිති, විහාර සංවර්ධන සමිති, පාසැල් සංවර්ධන සමිති හා සමාජීය සමිති පිළිබඳව ගම්මාන දෙකෙන්ම වාර්තා වේ. තරුණයන් සඳහා විශේෂ සංවිධානයක් හෝ වැඩපිළිවෙලක් පිළිබඳව වාර්තා වී නැත. (වගු අංක 29, 29 ට්)

පානීය ජලය

ව්‍යාපෘති බල ප්‍රදේශයේ ගොවීන් බිම් සඳහා ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍රයන් වනුයේ නළ ලී- සහ පොඳු ලී- ය. පහළ සියඹලෑව කොටසේ පොඳු ලී- නොමැති අතර එහි පවුල්වලින් බහුතරයක් ම (13 ක්) නළ ලී- වලින් බිම් සඳහා අවශ්‍ය ජලය ලබා ගනී. තම පෞද්ගලික ලී- වලින් ජලය ලබාගන්නා සංඛ්‍යාව 3 ක් ලෙස වාර්තා වුණි. බොහෝ පවුල් තමනට ලී- නොමැති වීම නිසා අසල්වැසි ලී- වලින් තම බිම් සඳහා අවශ්‍ය ජල අවශ්‍යතා සපුරා ගනී. එය පහළ සියඹලෑව සහ පොතානේගම පිළිවෙලින් 49% ක් හා 53% ක් විය. පහළ සියඹලෑවේ ගොවි පවුල් වලින් බහුතරයක් (26 ක්) (89% ක්) නැම සඳහා සියඹලෑ-නමුව ඔය භාවිතා කරයි. පහළ සියඹලෑව ගම සියඹලෑ-නමුව ඔය ආසන්නව පිහිටා තිබීම මෙයට ප්‍රධාන හේතුව ලෙස පෙන්වා දිය හැක. පොතානේගම කොටසේ වැසියන් බහුතරයක් එනම් 92% ක් පමණ නැම සඳහා වැව් භාවිතා කරයි. මේ කොටසේ වැව් කිහිපයක්ම පිහිටා තිබීමත්, මහවැලි ජලයෙන් පෝෂිත කුඩා කන්තොරුව වැව ආසන්න වීමත් මේ හේතුවට හේතු වේ. (වගු අංක 15, 15 ට්)

ඉඩම් අයිතිය.

පහළ සියම්ලැවේ පදිංචි ගැමියන්ගෙන් අක්කර 1/2 ට අඩු ගෙවත්තක් ඇති තැනැත්තන් සිටින්නේ එක් අයෙකු පමණි. අක්කරයකට අඩු කුඹුරු ඉඩම් ඇති අය කිසිවෙකු නො සිටී. අක්කර 5 ට වැඩි කුඹුරු ඉඩම් ඇති අය 06 දෙනෙකු ද, අක්කර 5 ට වැඩි ගොඩ ඉඩම් ඇති අය 20 දෙනෙකු ද සිටී. (වතු අංක 16)

පොතානේගම අක්කර 1/2 ට වඩා කුඩා ගොඩ ඉඩම් ඇති අය 5 දෙනෙක් ද අක්කර 1/2 අඩු කුඹුරු ඉඩම් ඇති අය 01 ද සිටී. අක්කර 05 ට වැඩි කුඹුරු ඉඩම් හිමියෝ 28 කි. අක්කර 05 ට වැඩි ගොඩ ඉඩම් හිමියෝ 71 දෙනෙකි. ගම් දෙක තුළ ම උග්‍ර ඉඩම් හිඟයක් දක්නට ලැබෙන්නේ නැත. (වතු අංක 16 ආ)

කෘෂිකර්මය.

ප්‍රධාන වශයෙන් කෘෂිකර්මය වාරි කෘෂිකර්මය හා හේන් වගාවයි. සියළුම කුඹුරු හිමියෝ වර්ධනය කරන ලද බීජ වගා කරති. පොහොර භාවිතය දෙපාර්තමේන්තු නිර්දේශයකට වඩා තරමක් වැඩි ය. සූර්යා නැරුණු විට අනෙකුත් පොහොර භාවිතා කරන්නේ ඉතාමත් සුළු වශයෙනි. වි වගාවේදී වර්ධනය කරන ලද බීජ යොදා ගනු ලැබුවත් හේන් වගාවේ බීජ තවමත් සාම්ප්‍රදායික ය. පාදක සමීක්ෂණය අනුව රජයේ කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවාව ගමට පැමිණෙන්නේ ම නැත. රෝග පීඩා හා පොහොර කෘෂිකර්මය පිළිබඳව ගැමියන් තොරතුරු ලබාගන්නේ වෙළෙන්දන් ගෙනි. හේන් වගාවේ දී රටකපු, පල, මීරිස්, මුං, කවිලි, බඩ ඉරිඟු, වට්ටක්කා ආදිය සුලභව වගා කරන අතර ජලය ලබාගත හැකි සියම්ලත් සිය ආශ්‍රයේ ඇති ඉඩම්වල ලොකු ලුණු හා බිට් වගා කරන්නෝ ද වෙති. මෙවැනි ගොවිත් සිටින්නේ 10 - 05 අතර සංඛ්‍යාවකි. එක් කන්නයක මෙවැනි බෝග වගා කරන්නෝ ද රලභ කන්නවල නොකඩවා වගා කිරීමක් දක්නට නො ලැබේ. මුදල් තත්ත්වය, ජල පහසුකම් හා පවුලේ සමාජ - ආර්ථික කරුණු මත වගාව තීරණය වේ.

ගම්වැසියෝ පදිංචිව සිටින ඉඩම්වල පොල්, කෙසෙල්, තක්කාලි, දෙහි, දොඩම්, අම්, පැපොල් ගහ පර්ගෝජනය සඳහා සුළු වශයෙන් වගා කරනු ලබන අතර දෙහි සහ දොඩම් මුදල් ඉපයීම සඳහා වගාකරන්නෝ ද වෙති.

කෘෂිකාර්මික හෝ වෙනත් කිසිදු අවශ්‍යතාවයක් සඳහා ණය ලබා ගැනීමේ පුරුද්දක් පහළ සියම්ලැව් ගම්වැසියන්ට නැත. පදනම් සමීක්ෂණයේ දී ලැබුණු තොරතුරු අනුව පහළ සියම්ලැවේ ණය ලබාගත් පවුල් සිටියේ එකක් පමණි. එහෙත් පොතානේගම තත්ත්වය තරමක් වෙනස් ය. පවුල් 33 ක් යම් කරුණක් සඳහා ණය ලබාගෙන තිබූ බව පදනම් සමීක්ෂණයේ දී සොයාගත හැකි විය. ඉන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ණය ලබාගෙන තිබුණේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහායි.

වැඩිම ප්‍රමාණයක් ණය ලබාගෙන තිබුණේ සමෘද්ධි බැංකුවෙන්. එහි සංඛ්‍යාව 15 කි. වාණිජ බැංකුවලින් ණය ලැබූ අය තිදෙනෙකු පිළිබඳව වාර්තා විය. තෝරි බැංකුවෙන් ණය ලැබූ හිටි දෙනෙකු පිළිබඳව තොරතුරු වාර්තා විය. (විඳු 23, 23 ඒ සහ 24, 24 ඒ)

සත්ව පාලනය

සත්ව පාලනය ප්‍රධාන ආර්ථික කටයුත්තක් නො වේ. පහළ සියඹලෑවේ 12 දෙනෙකු ද, පොතානේගම 28 දෙනෙකු ද අතිරේක ආර්ථික කටයුත්තක් වශයෙන් සත්ව පාලනයේ යෙදෙති. ව්‍යාප්ත සේවාවන්වල සේවය නොලැබීමත්, සතුන් සඳහා අවශ්‍ය කෑම සපයා ගැනීමේ අපහසුවත් උසස් වර්ගයේ සතුන් ලබා ගැනීමට හැකියාවක් නොමැති වීමත් සත්ව පාලනය සම්බන්ධව මෙම ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධානතම හැටලු ලෙස පෙන්වා දුනි. (18, 18 ඒ සහ 20, 20 ඒ)

ස්වයං රැකියා

වඩු කර්මාන්තය, මිරිදිය මසුන් ඇල්ලීම (කාලිතව) සත්ව පාලනය අතර මැදි වෙළඳ කටයුතු වාර්තා වී තිබෙන ස්වයං රැකියාවන් හි පිළිගත් ස්වයං රැකියා ලෙස සටහන් නො වූව ද, ගොර මත්පැන් නිෂ්පාදනයෙන් ආදායම් උපයා යැපෙන පවුල් 02 ක් පිළිබඳ ව ද, පොතානේගමින් වාර්තා වේ. පහළ සියඹලෑවේ කිසිවකු මෙම කර්මාන්තයේ නො යෙදේ.

ආදායම් මට්ටම.

පදනම් සම්කෂණයේ දී යෙදවුම් වූ කරුණුවලට හා පර්යේෂකයන්ගේ නිරීක්ෂණවලට අනුව අදාළ ප්‍රදේශය තුළ උග්‍ර දිළිඳුකමක් නැත. බැඳු බැල්මට දිළිඳුකමින් පෙනෙන නමුත් ආහාරපාන අතින් ගැමියන් දැඩි හිඟයකට මුහුණ පා නැත. පහළ සියඹලෑව ගැමියන්ගෙන් 65% ක් පමණ අයට සම් ආකාරයක බැංකු ගිණුමක් තිබෙන අතර පොතානේගම ගැමියන්ගෙන් 78% ක පමණ බැංකු ගිණුම තිබේ. ගැමියන්ගෙන් බහුතරයක් වාණිජ බැංකුවල ගිණුම් පවත්වාගෙන යන අතර ඇතැම් හු සමෘද්ධි බැංකුව සමඟ ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම ද දක්නට ලැබේ. 68% පමණ අනුපාතයක් ගැමියන් සමෘද්ධි සහන ලැබීම නිසා ඔවුන් අන්ත දිලීන්දන් සේ සැලකීමට පදනමක් නොමැති බව පර්යේෂකයන්ගේ නිරීක්ෂණයයි. සැබෑ තත්ත්වය නම් 68% පමණ අනුපාතයක ගැමියන් අන්ත දිලීන්දන් නො වන බව යි.

පහළ සියඹලෑවෙන් ලැබූ තොරතුරු අනුව ගැමියන්ගෙන් 87% ක්ම ප්‍රධාන ආහාරවේලි තුනම ලබා ගැනීමට සමත් වන බව ප්‍රකාශ කර ඇති අතර පොතානේගමින් වාර්තා වී ඇති මෙම අනුපාතය 56% පමණ වේ. පොතානේගම වැසියන් බොහෝ දෙනෙකු හේන් වතාවේ යෙදෙන නිසා වාණිජයේ

ස්වභාවික අනුච්චිත ආහාරය ප්‍රධාන ආහාරයක් සේ නො ගැනීමට හේතු වන බව තොරතුරු පරීක්ෂා කිරීමේ දී හෙළි විය. රාත්‍රී හා උදේ ආහාර ප්‍රධාන ආහාර සේ සැලකීමට මොවුන් පුරුදු වී සිටිති. පහළ සියඹලැවෙන් දිවා ආහාරය ගැනීමට අසමත් වූයේ පවුලක් වාර්තා වී ඇත්තේ, පොතානේගමින් පවුල් 27 ක්ම දිවා ආහාරය නො ගන්නා ලෙසත් වාර්තා වී ඇත්තේ ඔවුන්ගේ කෘෂිකාර්මික වගා පදනම මත ය. වැඩි හේත් වගා කරුවන් ප්‍රමාණයක් ජීවත් වන්නේ පොතානේගම ප්‍රදේශය තුළ ය. ගැමියන්ගේ ආදායම් මට්ටම් පිළිවෙලට සලකා බැලීමේ දී වැඩි වැදගත්කමක් දිය යුතුව තිබෙන්නේ මුදල් ආදායමට වඩා ජීවන තත්වයට බව පෙනේ. ආහාර වේල් තුනම ලබා ගැනීමට සමත් මොවුන්ගේ ආහාරවලින් පිටතින් ලැබෙන්නේ සීනි, ලුණු සහ කරවල පමණි. කුඹුරෙන් වී ද, හේනෙන් ධාන්‍යය ද, වැවෙන් හා කැලෑවෙන් මාළු හා මස් ද ලබා ගන්නා ගැමියෝ මුදල් වියදම් කරන්නේ සබන්, ඇඳුම්, ගිනිපෙට්ටි, භූමිලෙල්, ජලාසපික් බඩු ආදී වූ ද්‍රව්‍ය සහ ගෘහ උපකරණවලට පමණක් බව සොයා ගත හැකි විය. මවුන්ගේ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන මුදල් බවට පරිවර්තනය කළ විට අවශ්‍යයෙන්ම 75% වඩා වැඩි පිරිසක් දිළිඳුකමට හසු වූවන් සේ විස්තර කළ නො හැකි ය.

කෘෂිකාර්මයේදී මුහුණ දෙන ගැටලු

ප්‍රධාන වශයෙන් කෘෂිකාර්මික ජීවිතයක් ගත කරන මෙම වැසියන් මුහුණ දෙන ප්‍රධානතම ගැටලුව වන්නේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් ජලය නොමැති වීමයි. කුඩා වැව් 16 ක්ම තිබුණ ද ඒවායින් කුඹුරු ගොවිතැන් කළ හැකිවන්නේ මහ කන්නයේ පමණි. යල කන්නය සඳහා ප්‍රමාණවත් ජලයක් නොමැත. යල කන්නයේ දී ද මහ කන්නයේ දී ද වැසි ජලය උපයෝගී කරගෙන සිදු කරන අමතර බෝග වගාවේ යෙදුනත් නිතර මුහුණ දෙන නියතය නිසා වගාවන් පාලු වන අවස්ථා ද ඇත. පොතානේගම කොටසේ වැසියන් මුහුණ දෙන ප්‍රධානතම ගැටලුව වන්නේ වල් අලි උවදුරයි. රැස්වෙහෙර ආසන්නයේ කැලෑවල අලිත් නිසා නිතර මෙම වැසියන්ගේ ගොඩ බෝග වගාවන් විනාශ කරනු ලබයි. එසේම අලෙවි පහසුකම් නොමැති වීම ද ගොවීන් මුහුණ දෙන තවත් ගැටලුවකි. මෙම ගම නගරයේ සිට ඇතිත් පිහිටා ඇති නිසා ද, මාර්ග දුෂ්කරතා නිසා ද, වෙළඳුන් පැමිණීම සීමා වේ. එසේ පැමිණියත් ඔවුනට තම නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමට සිදුවන්නේ අඩු මිලකට බව ගොවීන් පවසයි. (වගු අංක 17, 17 ඊ)

ගම සංවර්ධනය කිරීමට ඇති බාධා

මෙම ගමේ සංවර්ධනයට ඇති බාධාවන් පිළිබඳව සමීක්ෂණයේ දී තොරතුරු විමසන ලදී. එහිදී සියඹලැව කොටසේ බහුතරයකගේම පිළිතුර වූයේ මාර්ග අපහසුතාවයන් ය. පහළ සියඹලැව ආසන්න කුඹුක්කඩවල හරහා මොරගොල්ල නගරයට යාමට ඔය හරහා පාලමක් නොමැති වීම මෙයට ප්‍රධාන හේතුව ලෙස පෙන්වා දුනි. වැසි දිනවලදී ඔය හරහා ගමන් කිරීම කිසියේත්ම කළ නොහැක. පොතානේගම වැසියන් පෙන්වා දුන්නේ ජලය හිඟකම සංවර්ධනය වීමට ඇති ප්‍රධාන බාධාවන් බවයි. මාර්ග අපහසුතා පැවතීම ද සංවර්ධනයට බාධාවක් බව බහුතරයක් පෙන්වා දුනි. (73%) එසේම රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ සහයෝගයක් නොමැති බව 31% ක් පෙන්වා දුනි. එසේම සංවර්ධනයට ඇති ප්‍රධාන

බාධකයක් ලෙස දේශපාලන හේතූන් ඇති බව පොතානේගම වැසියන් 49% කගේ මතය විය. (වගු අංක 30, 30 ඵ)

ගම සංවර්ධනය කිරීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු කරුණු (ගම වැසියන්ගේ යෝජනා)

පහළ සියඹලැටි කොටසේ වැසියන් සියඹලංගමුව ඔය හරහා පාලමක් අවශ්‍ය බව විශේෂයෙන් අවධාරණය කරන ලදී. විශේෂයෙන් මොරගොල්ලාගම නගරයට හෝ කුරුණෑගල නගර කරා එමේදී මෙම මාර්ගය පහසුරීම් එවැනි යෝජනාවක් ඉදිරිපත් වීමට ප්‍රධාන හේතුවයි. පාලමක් නොමැතිවීම මත ඔවුන් විශාල දුෂ්කරතාවයන් රාශියකට මුහුණ දෙයි. එසේම කෘෂිකර්මය හා බීමට අවශ්‍ය ජල පහසුකම් ලබා ගැනීම ද වැඩි පිරිසකගේ (96%) යෝජනාවක් විය. 34% ක් විදුලි බලය අවශ්‍ය බව ප්‍රකාශ කරන ලදී.

පොතානේගම කොට්ඨාසයේ බහුතරයකගේ යෝජනාව වූයේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සහ බිම් සඳහා පල පහසුට අවශ්‍ය බවයි. කෘෂිකාර්මික දිවිපෙවෙතක් ගත කරන මෙම ගොවීන් නිහර ජල භිභයෙන් පෙළීම මෙවැනි යෝජනාවක් ඉදිරිපත් වීමට හේතු විය. 46% ක්ම ගමට විදුලි බලය ලබා දිය යුතු බව යෝජනා කරන ලදී. (වගු අංක 31, 31 ඵ)

තුන්වැනි පරිච්ඡේදය.

ප්‍රවේශය

පොතානේගම තිරසර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගො.ප.ප්‍ර.ආයතනයේ ප්‍රවීණතාව මිලිපුරුදු මිලි ව්‍යාපෘති බල ප්‍රදේශයේ දිස්ත්‍රික්ක, ප්‍රාදේශීය හා ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් මගින් මිසිල කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ කුරුමුරුගල දිස්ත්‍රික්ක කාර්යාලයේ උපදෙස් මත ඇහැටුවුව ගොවිජන සේවා ප්‍රාදේශීය නිලධාරී විසින් තෝරා ගනු ලැබූ කා.ප.නි. ස. වරයෙකු මූලික මැදිහත්වීම් සඳහා තෝරා ගනු ලැබූ අතර ආරම්භක අවස්ථාවේ ගැමියන් වෙත ව්‍යාපෘති පණිවිඩය ගෙන යන ලද්දේ මිනු විසිනි. අනතුරුව ශ්‍රී. නි. හා සමාජීය නිලධාරී යන ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් දෙදෙනා ද ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව ගැමියන් දැනුවත් කර ගැනීම සඳහා යොදවා ගන්නා ලද අතර ව්‍යාපෘතිය දියත් කරුවන් පවත්වන ලද සමාරම්භක රැස්වීම සියම්ලූව ගැමියන්ගේ ද අදාළ සියළු රාජ්‍ය නිලධාරී වරුන්ගේ ද සහභාගිත්වයෙන් ගරු කෘතීම ම අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වන ලදී.

ව්‍යාපෘතියේ සමාරම්භක රැස්වීම ගරු ඇමතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වනු ලැබී කරුණු කීපයක් නිසා වැදගත් විය. එක් අතකින් රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ නොමිද සහයෝගය ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබා ගැනීමටත්, තවත් අතකින් ගැමියන් තුළ උද්යෝගයක් ඇති කිරීමටත්, එමෙන්ම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රාජ්‍ය අනුග්‍රහයක් ඇති බව සහභාගිත්වයෙන් සමාරම්භක රැස්වීම හේතු වූ බව ඉතා පැහැදිලි ය.

පොතානේගම ශ්‍රී.සේ. වසම තුළ වෙන් වෙන් ව ක්‍රියාත්මක වූ ගොවි සංවිධාන දෙකක් තුළ බැටින් එක් එක් ගොවි සංවිධානය අදාළ සංවර්ධන කටයුත්තට මෙහෙයවීම සඳහා ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සිදු කරන ලදී. මූලික දැනුවත් කිරීම සඳහා පවත්වන ලද සමාරම්භක රැස්වීමෙන් අනතුරුව රැස්වීම් වාර කීපයක් මේ සඳහා යොදා ගන්නා ලදී.

සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම.

තිරසර සංවර්ධන වැඩසටහනේ මූලික අධීක්ෂණය යොදන ලද්දේ සහභාගිත්ව ගැමි විමසුමක් මගින් කරනු ලැබූ තොරතුරු රැස් කිරීමක් මත සැලසුම් කරන ලද සංවර්ධන සැලැස්මක් මගිනි. සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම සඳහා සියළුම ගැමියන් මෙන්ම ක්ෂේත්‍ර, ප්‍රාදේශීය හා දිස්ත්‍රික් රාජ්‍ය නිලධාරී වරු ද, හෙ.කො. ආයතනයේ නිලධාරී වරු ද සහභාගි වූහ. සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම මගින් ගොනු කරනු ලැබූ ගැටළු ලැයිස්තුව හා ඒ සඳහා ගෙන එනු ලැබූ යෝජනා ද, ගැටළුවල ප්‍රමුඛතාව මත පහත දැක්වේ.

සැලසුම් සැකසීම

සඳුනා ගනු ලැබූ ගැටලු හා ඒවායේ ප්‍රමුඛතාව මත පදනම් වී එක් වසරක් සඳහා සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කරන ලද අතර සංවර්ධන සැලැස්ම රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ සහයෝගය ඇති වී ගැමියන් විසින් ම ක්‍රියාවට නැගීමට තීන්දු විය. පහළ සියම්ලැට් ප්‍රදේශයේ ප්‍රමුඛතම ගැටළු අතර සියම්ලැන්මය හරහා පාලමක් නො මැති විමෙන් පැවැති මාර්ග දුෂ්කරතාව යි. තොතානේගම ප්‍රමුඛතම සංවර්ධන උවමනාව ලෙස සඳුනා ගනු ලැබූයේ ප්‍රදේශයේ කුඩා වැව් 16 ට ම ජලය ලබාගැනීමට හැකි වන පරිදි සියම්ලැන්මය හරස් කර අමුණක් බැඳීමේ යෝජනාවයි.

සංවිධානාත්මක කළමනාකරණය.

සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දැනට ක්‍රියාත්මක සංවිධානවලට අමතරව යම් උපකමිටු පිහිටුවා ගැනීමක් ද සිදු වූ අතර එකී උපකමිටු එක් එක් සංවර්ධන වැඩකටයුතු සඳහා විශේෂ ප්‍රමුඛත්වයක් ගත යුතු බවට තීන්දු විය.

ජනතා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීමේ උපක්‍රම

වැඩසටහන් සඳහා ජනතා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීමේ මූලික උපක්‍රම තුනක් ක්‍රියාවට ගැනුණි.

විශ්වාසය තහවුරු කිරීමේ ක්‍රමය

විශ්වාසය තහවුරු කිරීමේ උපක්‍රමය යටතේ ගොවීන් වෙත ඇති කරන ලද විශ්වාසයන්ගෙන් එකක් නම් නිලධාරීන් හා ගොවීන් අතර විශ්වාසය තහවුරු කිරීම යි. ගොවීන් - ගොවීන් පිළිබඳව විශ්වාස කරවීම ද, රාජ්‍ය සේවාවන් හා ගොවීන් අතර විශ්වාසය තහවුරු කරවීම ද මේ උපක්‍රමය මගින් සිදු විය.

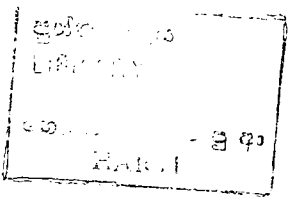
ප්‍රතිලාභ සහතික කිරීම

ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභ අත්විට ම අත්දැකිය හැකි පරිදි කටයුතු කිරීම තවත් එක් උපක්‍රමයක් විය.

උදාහරණ වශයෙන් පහළ සියම්ලැට් ගැමියන් විසින් සඳුනාගත් ප්‍රමුඛතම ගැටළුව වූ මාර්ගය යා කෙරෙන පාලමක් ඉදිකිරීම යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීමට තිරසර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියට හැකි විය. ප්‍රතිලාභ අත්දැකින ගොවිහු ව්‍යාපෘතිය සඳහා දැඩි කැපවීමක් පෙන්නුම් කිරීම ඉතාමත් ස්වභාවික ය.

ස්වයංක්‍රීය ඇති කිරීමේ උපක්‍රමය

මේ උපක්‍රමය මගින් සිදු කරන ලද්දේ අදාළ ව්‍යාපෘතියේ තිරණ ගැනීම, තිරණ ක්‍රියාවට ගැනීම හා වගකීම මුළුමනින් ම ජනතාවට හා අදාළ ප්‍රදේශයේ නිලධාරීන් වෙතට ම පැවරීමෙන් අදාළ ව්‍යාපෘතිය මුද්‍රිතයේ ම ව්‍යාපෘතියක් බවට පරිවර්තනය කර පෙන්වීමයි. මේ උපක්‍රමය නිසා තිරසර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ඔවුන්ගේ අයිතිය හා බලපෑම සහිත ව්‍යාපෘතියක් බවට ඇති වන හැඟීමෙන් ජන සහභාගිත්වය වර්ධනය කර ගැනීමට කටයුතු යොදන ලදී.

3.4 ක්‍රියාත්මක කළ සංවර්ධන කටයුතු - පොතානේගම

1. පුහුණු පාඨමාලා, වැඩමුළු හා දේශන

<u>වැඩසටහන</u>	<u>මුද්‍රාණ/විශේෂ සහාය හෝ වෙනත් සහාය ලබාදුන් ආයතනය</u>
I. ඒකාබද්ධ පලිබෝධ නාශක වැඩසටහන 2003 යල කන්නය (පහළ සියම්ලෑව ගොවිත් සඳහා සහිපතා පවත්වන පුහුණු වැඩසටහන)	කලාප කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, මහව.
II. ගෙවතු සංවර්ධන වැඩසටහන - පහළ සියම්ලෑව	කලාප කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, මහව.
III. කොම්පෝස්ට් සෑදීම පිළිබඳ වැඩසටහන - පහළ සියම්ලෑව	කලාප කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, මහව.
IV. පොතානේගම හා සියම්ලෑව ගොවිත් සඳහා ක්ෂේත්‍ර වාර්තාව - ගෙවතු ආදර්ශන තව්නේ ස්වයං රැකියා ආදිය හැරුණිම සඳහා	කලාප කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, මහව. පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, කුරුමානල
V. සියම්ලෑව ගොවි කාන්තාවන් සඳහා ආහාර සකස් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රජා වැඩසටහන	කලාප කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, මහව
VI. පාංශු සංරක්ෂණ පුහුණු වැඩසටහන - පහළ සියම්ලෑව.	කලාප කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය -මහව
VII. පාංශු සංරක්ෂණ පුහුණු වැඩසටහන - පොතානේගම	කලාප කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය-මහව

2. වගාවන් සහ වෙනත් කටයුතු පිළිබඳ ආදර්ශන

1. ඕත්තර වී ආදර්ශන දෙකක් ආරම්භ කිරීම - පහළ සියම්ලෑව වැව යටතේ	කලාප කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, මහව.
--	---------------------------------------

3. ඕර, ඇට, පැල වර්ග හා වෙනත් ද්‍රව්‍ය හා උපකරණ බෙදා දීම.

- I. ගෙවතු වල සිටුවීම සඳහා හේක්ක පැල 4000 ක් බෙදා දීම එක් නිවසකට පැල 20 බැගින් පවුල් 200 කට බෙදා දෙන ලදී. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, කුරුණෑගල.
- II. ගෙවතු වගා යටතේ ගම්මිරිස් පැල 600 ක් සහ කොපි පැල 200 ක් පවුල් 200 ක් අතර බෙදා දීම සහ එම වගාව පිළිබඳව ස්වෛරී පුහුණුවක් ලබාදීම. අපනයන බෝග දෙපාර්තමේන්තුව, කුරුණෑගල.
- III. අඳ තුමය යටතේ ඇති කිරීම සඳහා වර්ධන ලබා දීම යන්ව නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව, ගල්ගමුව කාර්යාලය.

4. වැව් අමුණු හා වෙනත් ප්‍රතිසංස්කරණ.

- I. පහළ සියඹලෑව වැව ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන (ව්‍යාපෘතියේ ඉල්ලීම මත ගොවිජන සේවා කාර්යාලය මගින් මෙම වැව තෝරා ගන්නා ලදී) ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සහ ලෝක ආහාර වැඩපිළිවෙල
- II. සියඹලෑව දක්වා දිවෙන මාර්ගය පුළුල් කිරීම ප්‍රාදේශීය සභාව, ගල්ගමුව

5. අලුතින් ඉදිකිරීම්.

- I. සියඹලංගමුව ඔය හරහා තැලවිල්ලක් ඉදිකිරීම සමාද්ධි සංවර්ධන අරමුදල.
- II. කාර්යාල සංකීර්ණයක් සහිත පුරා ශාලාවක් ඉදිකිරීම. - පොතානේගම (දැනට සිදු කරමින් පවතී) කෘෂිකර්ම හා පශු සම්පත් අමාත්‍යාංශය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, ඇහැටුවැව.
- III. පොතානේගම - සියඹලෑව දක්වා විදුලි යෝජනා ක්‍රමය (ප්‍රතිපාදන ලබා දී ඇත. තවම වැඩ ආරම්භ කර නොමැත.) හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය. කෘෂිකර්ම හා පශු සම්පත් අමාත්‍යාංශය සමාද්ධි සංවර්ධන භාරකාර අරමුදල.
- IV. සියඹලෑව සිට කුඹුක්කඩවල දක්වා දිවෙන මාර්ගය ප්‍රතිසංස්කරණය (නව පාලම හරහා) සමාද්ධි සංවර්ධන අරමුදල මගින් 2004 වසරේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගො.ප.පු.ආයතනයට ලබාදුන් මුදලින්.

6. සංවිධාන, කුඩා කණ්ඩායම් ඇති කිරීම, ශක්තිමත් කිරීම.

- I. පහළ සියඹලෑව ගොවි කාන්තාවන් සඳහා කාන්තා සංගමයක් ආරම්භ කිරීම කලාප කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, මහව.

- 11. පහළ සියම්ලැව් ගොවි සංවිධානය
ශක්තිමත් කිරීම සඳහා
දැනුවත් භාවය ලබා දීම. ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය
- 111. පොතානේගම ගොවිසංවිධානය
ශක්තිමත් කිරීම සඳහා
දැනුවත්භාවය ලබාදීම. ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය

8. ශ්‍රමදාන හා වෙනත් තණ්ඩායම් කටයුතු

සියම්ලානලුව මිය හරහා ඉදිකරනු ලබන
තැලවිල්ල සඳහා
අවශ්‍ය ශ්‍රමය ශ්‍රමදාන
මට්ටමින් ලබා ගැනීම. ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය

4. ව්‍යාපෘතියෙහි බලපෑම් සහ අරමුණු සඵල කර ගැනීම.

4.1

1. පුහුණු පාඨමාලාව/තම ප්‍රයෝජනය ලැබූ සංඛ්‍යාව

- 1) ඊකාබද්ධ පළිබෝධ නාශක වැඩසටහන
(සතිපතා 2003 සල කන්නය තුළ)- සියම්ලැව් 12
- 2) ගෙවතු සංවර්ධනය පිළිබඳ පුහුණුව (සියම්ලැව්) 12
- 3) කොම්පෝස්ට් සෑදීම පිළිබඳ පුහුණුව (සියම්ලැව්) 16
- 4) ක්ෂේත්‍ර වාරිකාව (පොතානේගම සහ සියම්ලැව්) 16
- 5) පාංශු සංරක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණුව (පොතානේගම) 28
- 6) ගොවි කාන්තාවන් සඳහා ආහාර සකස් කිරීම පිළිබඳ පුහුණුව 16
- 7) පාංශු සංරක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණුව (සියම්ලැව්) 12

2. වගාවන් හා වෙනත් කටයුතු පිළිබඳ ආදර්ශන.

බිත්තර වී ආදර්ශන - සියම්ලැව් 02

3. බිත්/පැල ලබාදීම (ලබාදුන් ද්‍රව්‍යය) එක් අයෙකුට ප්‍රතිලාභීන් ගණන

- ගෙවතු වල සිටුවීම සඳහා තේක්ක පැල 4000 ක් ලබා දීම 20 200
- කෝපි පැල 400 ක් ලබාදීම 02 200

4 වැව්/අමුණු/පාරවල් ප්‍රතිසංස්කරණයන්

කටයුත්ත	ප්‍රතිලාභීන්
1. පොතානේගම සිට සියඹලෑව දක්වා දිවෙන මාර්ගය පුර්ව කිරීම	පහළ සියඹලෑව හා පොතානේගම ගම්වාසීන්
11 මාර්ගය ප්‍රතිසංස්කරණය . සියඹලෑව සිට කුඹුක්කඩවල දක්වා දිවෙන	ගම්වාසීන් පහළ සියඹලෑව සහ පොතානේගම

5 අවතෙත් කළ ඉදිකිරීම්

ඉදිකිරීම	ප්‍රතිලාභීන්	නිෂ්පාදනයට/විලඳායීතාවයට බලපෑම
1) සියඹලාංගමුව මිය හරහා තැලවිල්ල ඉදිකිරීම	පොතානේගම හා සියඹලෑව ගම්වාසීන්	කෘෂි නිෂ්පාදන නගරයට ගෙනයාමට හිඬු උෂ්කරණා මගහැරී යාම, මොරගොල්ලාගම හා කුරුණෑගල නගර කටා යාමට හිඬු අපහසුතාවයන් මග හැරීම.

6 සංවිධාන/සමිති සමාගම් ගොඩනැගීම, ශක්තිමත් කිරීම.

සවභාවය	ඒ නිසා ඇති වූ ප්‍රතිලාභය
1) සියඹලෑව කාන්තා සංගමය	කාන්තාවන් වස් රැස් වීම නිසා ගෙවතු වගාවන් පිළිබඳ දැනුම ලබාගත හැකිවීම, කොම්පෝස්ට් සෑදීම පිළිබඳ දැනුම ලබාගත හැකිවීම.
2) පහළ සියඹලෑව ගොවි සංවිධානය	තැලවිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය ශ්‍රමය සම්පූර්ණයෙන්ම ලබාගත හැකි වීම.
3) පොතානේගම ගොවි සංවිධානය	පුරා ශාලාව ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය ශ්‍රමය ලබාදීමට කටයුතු සම්පාදනය කරමින් පවතී.

5 පරිච්ඡේදය

මහජනතාගේ මිත්‍රයා වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ අත්දැකීම් මගින් හඟවුරු කරනු ලැබූ ප්‍රධාන ඉගෙනුම් කිහිපයකි.

1. සංවර්ධන කටයුතුවලදී මුහුණදීමට සිදුවන සමාජ - ආර්ථික විරෝධතාවන් උපක්‍රමික ව ජයගත හැකි බව.

අදාළ ව්‍යාපෘතියේ දී ගෙ. කො.ගො.ප.පු.ආයතනයේ පර්යේෂකයන් සෘජු ලෙස ම හැමියන් හා එක් ව කටයුතු කරනු දැකීම මුල් අවස්ථාවලදී ඇතැම් දේශපාලන කණ්ඩායම් හා ගැමි ප්‍රභූන් ශුභවාදීව දැවුණේ නැත. මේ නිසා පර්යේෂකයෝ ඔවුන් සංවර්ධන ප්‍රවේශය සඳහා උපක්‍රමිකව නතු කර ගැනීම සඳහා උපාය මාර්ග කිහිපයක් යෙදවූහ.

අ. එකී දේශපාලන කණ්ඩායම් හා ගැමි ප්‍රභූන් සමග පර්යේෂකයන් ලෙන්ගතු ව කටයුතු කිරීම.

ආ. ඔවුන්ගේ ප්‍රධානත්වය හා නායකත්වය අදාළ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මගින් තව තවත් හඟවුරු වන බව පෙන්වා දීම හා ඊ අනුව කටයුතු කිරීම.

ඇ. ගැමි ප්‍රභූන් හා ප්‍රාදේශීය දේශපාලන නායකයන් ව්‍යාපෘති මට්ටමින් පැවැත්වෙන රැස්වීම් හා සාකච්ඡා සඳහා ගෙන්වා ගනිමින් ඔවුන් අපේක්ෂා කරනු ලබන නායකත්වය පිළිගැනීම සහතික කර දීම.

2. රාජ්‍ය නිලධාරීන් තත්ත්වයෙන් මතු වන බාධක ඉතා පහසුවෙන් ජය ගත හැකි බව.

දේශපාලන හා අනෙකුත් ගැමි ප්‍රභූන් මෙන් ම රාජ්‍ය නිලධාරීන් තත්ත්වයෙන් ද සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ආරම්භක අවස්ථාවේ දී දැක්නට ලැබුණේ තරමක උද්‍රාසිත සහයෝගයකි. මේ තත්ත්වය ජය ගැනීම සඳහා උපයෝගී කර ගත් උපාය මාර්ග පහත ආකාරය.

අ. නිරසර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ගො.ක. ආයතනයේ ව්‍යාපෘතියක් වශයෙන් නො ව ප්‍රදේශයේ රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ ම ව්‍යාපෘතියක් බවට පත් කිරීම.

ආ. සෑම ව්‍යාපෘති රැස්වීම් අවස්ථාවක ම රාජ්‍ය නිලධාරී මහඟුන් ඉතා ඉහළින් අගය කිරීම හා ව්‍යාපෘතියේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ පූර්ණ ගෞරවය ඔවුන් වෙතට ම ලබා දීම.

ඇ. සාර්ථකව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැගීම නිසා රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට ලැබෙන සමාජ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව පෙන්වා දීම (උදා. කෘෂි අමාත්‍යාංශයෙන් ණය පදනමක් මත කෘ.ප.නි. වරුන්ට සතුරුපැදි ලබාදීමේ දී ව්‍යාපෘති බල ප්‍රදේශයේ නිලධාරීන්ට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දීම.)

ඈ. තෝරාගත් නිලධාරී කොටස් හෙ.කො.නො. ආයතනයට ගෙන්වා ගරු අමාත්‍යතුමා මගින් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ව කරුණු පැහැදිලි කර දීම.

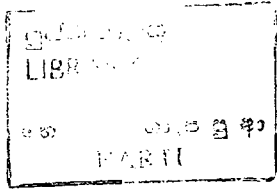
3. වැඩි සමාජ ආර්ථික පීඩනයක් ඇති ජන කොටස් අඩු සමාජ ආර්ථික පීඩනයක් ඇති ජන කොටස්වලට වඩා ඉක්මණින් සාමූහික සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදවා ගත හැකි බව.

පොතානේගම ව්‍යාපෘති බල ප්‍රදේශය ගම්මාන දෙකකින් යුතු ය. එකක් පොතානේගම වන අතර අනෙක පහළ සියඹලෑව යි. පොතානේගමට සාපේක්ෂව පහළ සියඹලෑව ජනතාව සාම්ප්‍රදායික ය. දිළිඳු ය. ගම් ප්‍රදේශයට පිටතින් පැමිණිය වූත් නිසා අනෙකුත් ගැමියන්ගෙන් කොන්ඩීමක් ද දක්නට තිබේ. මේ නිසා ඔවුහු පිඩිත ජන කොටසක් බවට පත් ව තිබේ. මෙකී පීඩනය පහළ සියඹලෑව ගම්මානයේ දක්නට තිබෙන ව්‍යාපෘති සාර්ථකත්වයට ප්‍රබල හේතුවකි. ඔවුහු සියල්ලෝම ව්‍යාපෘති රැස්වීම්වලට එති. සියල්ලෝම පොදු කාර්යයන් හි යෙදෙති. රැස්වීම්වලදී යම් තීරණයක් ගනු ලබයි ද එකී තීරණ මුළුමනින් කිසිදු පැකිලිමකින් තොර ව ඉටු කරති. පහළ සියඹලෑවට සාපේක්ෂව ආර්ථික අතින් ද, යටිතල පහසුකම් අතින් ද, සමාජ පිළිගැනීමෙන් ද ඉදිරියෙන් සිටින පොතානේගම ප්‍රදේශයේ ජනතාව ව්‍යාපෘති කටයුතුවලදී මන්දගාමී ය. යම් නො සැලකිල්ලක් ද ප්‍රදර්ශනය කරයි. ගම තුළ ප්‍රබල දේශපාලන බෙදීමක් ද, ග්‍රාමීය නායකත්වය හේතු කොට ගෙන ඇති වී තිබෙන බෙදීමක් ද පැහැදිලි ව දක්නට තිබේ. ඔවුහු රැස්වීම්වලදී ප්‍රසිද්ධියේ ඔවුනොවුන් සමග අරගලවලට එළඹෙති. රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට අවනත වන්නේ මද වශයෙනි. ගැමියන් තුලින් යම් අතීත බවක් ද ප්‍රදර්ශනය වේ. පොතානේගම ජනතාවත්, සියඹලෑවේ ජනතාවත් අතර පවතින මේ වර්ගාත්මක වෙනසට එක් ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇත්තේ ඔවුනොවුන්ගේ පීඩන මට්ටම යි. වෙනත් හේතුන් ද නැතිවා නො වේ. කෙසේ වෙතත් ප්‍රශ්නවලින් වැඩි පීඩනයකට ලක් වූ ජන කොටස් සංවර්ධනයට යොමු කිරීමට වඩා ප්‍රශ්නවලින් අඩු පීඩනයකට ලක් වූ අය සංවර්ධනයට යොමු කිරීම අපහසු බව මෙම අත්‍යාසයේ දී පැහැදිලි විය.

4. කාන්දු ඵලය (Spill - over effect)

සාර්ථකත්වයේ බලපෑම අසාර්ථක තත්වයන් ජය ගැනීමට පාදක වන බව මෙම ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයෙන් උගත් තවත් වැදගත් පාඩමකි. පහළ සියඹලෑව ගැමියන් ව්‍යාපෘති කටයුතු සඳහා පෙන්වන ලද බලවත් උනන්දුව ගො.ක. ආයතනයේ නිලධාරීන් මෙන් ම ප්‍රදේශයේ අනෙකුත් රාජ්‍ය නිලධාරීන් ද ඔවුන් වෙත ඇදී බැඳී තබා ගැනීමට සමත් විය. මක් නිසාද? ඔව්හු සම්මුතියට පැමිණෙන ලද ඕනෑම ව්‍යාපෘති කටයුත්තක් නොවලහා ඉටු කරන ලද නිසා ය. ඔව්හු සියළු දෙනාම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මග පෙන්වීම යටතේ වල ක්‍රමයටත්, ගොඩ ක්‍රමයටත් කොමිටෝස්ටි නිෂ්පාදනය කළ නිසා ය. ඔව්හු සියළුදෙනාම දෙන ලද උපදෙස් මත පිහිටා කාබනික ගෙටත්තක් නිර්මාණය කළ නිසා ය. සියළුදෙනාම වී වගාව සඳහා පිදුරු භාවිතයට පෙළඹුනු නිසා ය. රැස්වීම්වලට නිසි පරිදි පැමිණුනා මෙන් ම සංවර්ධන කටයුතු වලදී අපේක්ෂිත මට්ටමකට වඩා ශ්‍රම දායකත්වයක් ලබා දුන් නිසා ය. එබැවින් මාස තුනක් ගත වීමට මත්තෙන් සියඹලෑව ඔය හරහා සමෘද්ධි ආධාර මත පාලමක් ඉදි කිරීමට පහළ සියඹලෑව ගැමියන්ට හැකි විය. එපමණක් නොව ගැමියන් තුළ පැවති දැඩි කැපවීම හා උනන්දුව නිසා ගමට පිදුලිබලය ලබා දීම සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබා දීමට ද රාජ්‍ය නිලධාරීහු පෙළඹුනහ.

මන්දගාමී ව සිටි පොතානේගම වැසියන් සියඹලෑවේ සිදු වූ සීග්‍ර පරිවර්තනය දෙස බලා යම් පාඩමක් උගත් බව මෙම ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයේ දී පැහැදිලිව පෙනුණි. පහළ සියඹලෑවේ පරිවර්තනය සමග පොතානේගම වැසියන්ගේ නිබඳ කතිකාවට පත් වූයේ මාස කීපයක් තුළ පහළ සියඹලෑව ගම්මානය තුළ ඇති වූ පරිවර්තනයේ රහස පිළිබඳව යි. ඇතැම් ගැමියෝ ඊ පිළිබඳව සාජු ලෙස ම ඊර්ෂ්‍යා කළහ. මේ නිසා පහළ සියඹලෑව පාලමේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා ශ්‍රම දායකත්වය ලබාදීමට පොතානේගමින් කිසිවකු ඉදිරිපත් වූයේ ද නැත. කෙසේ වුව ද, පොතානේගම ගැමියන්ගෙන් කීප දෙනෙකු පහළ සියඹලෑවේ පරිවර්තනයේ පදනම ගැමියන් තුළ පැවති සාමූහිකත්වය හා කැපවීම බවත්, ඊ මගින් පොතානේගමට යම් පාඩමක් උගත හැකි බවත් තේරුම් ගත් බැවින් 2003 වසරේ අග භාගය වන විට පොතානේගම වැසියන් තුළ ද තරඟකාරී සංවර්ධන පදනමක් ඇති වූයේ ය. ඔව්හු පොතානේගමට අත්‍යාවශ්‍ය ව තිබෙන ප්‍රජා ආලාපක් ඉදි කිරීමට නින්දු කළ හ. පහළ සියඹලෑවේ පාලම ඉදිකිරීම සඳහා සමෘද්ධි මුදල් ආධාර ලැබුණු නමුත් පොතානේගම ප්‍රජා ආලාප සඳහා මුදල් ලැබීමේ කිසිදු බලාපොරොත්තුවක් තිබුණේ නැත. එහෙත් පොතානේගම වැසියන් තමන් විසින් ම තමන්ගේ සංවර්ධනය සඳහා ආරම්භයක් ලබා දිය යුතු ය යන තීර අදිවනකින් යුතුව අදාළ සංවර්ධන කටයුත්තට ප්‍රවිෂ්ඨ වූහ. ඇහැටුවැට ප්‍රාදේශීය ලේකම් වරයා විසින් ලබා දුන් රජයේ ඉඩම් කොටසක ස්වෝත්සාහයෙන් ම අත්තිවාරම් කැපූ පොතානේගම වැසියෝ මේ වන විට වැලි, කටුගල් හා අනෙකුත් උපකරණ තම විසඳමින් හා ශ්‍රමයෙන් උපයා ගනිමින් සිටී. මුදල් ඇති බව දන්නා පදනමක් යටතේ සියඹලෑවේ වැසියන් ඉදි කිරීමට ඉදිරිපත් වූ පාලමටත් වඩා මුදල් නොමැති පදනමක් මත පොතානේගම වැසියන් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීමට ඉදිරිපත් වීම ප්‍රබල පරිවර්තනයකි. මේ වන විට පොතානේගම ප්‍රජා ආලාප ගොඩනැගිල්ල ඉදිවෙමින් තිබේ. එකඳු සතයක් වත් මෙතෙක් රජයෙන් හෝ වෙනත් ආයතනයකින් ලැබී නැත. ඔවුනට තනි ව කළ නොහැකි මෙම ඉදි කිරීම නිම කර ගැනීම

සඳහා යම් දායකත්වයක් ලබා දීමට දැන් ව්‍යාපෘති මෙහෙයවන්නන් කටයුතු කරමින් සිටී. පොතානේගම ජනතාව තුළ සිදු වූ පරිවර්තනය සැබැවින් ම සියඹලෑව ගම්මානයේ සංවර්ධනයෙන් ඇති වූ බලපෑම මත පදනම් වූ තත්ත්වයක් බව නම් ඉතා පැහැදිලි ය.

5. සහභාගිත්ව ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා ක්ෂේත්‍ර නිලධාරී සම්බන්ධතාවේ වැදගත්කම.

මෙම සංවර්ධන උත්සාහයේ දී උගත් තවත් වැදගත් පාඩමක් නම් සහභාගිත්ව සංවර්ධන ප්‍රවේශයක දී රාජ්‍ය අංශයේ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ට කළ හැකි කාර්යභාරය කොතෙක් ද යන්න යි. ඕනෑම ග්‍රාම සේවා වසම් මට්ටමක දී දක්නට ලැබෙන ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ රාජ්‍ය නිලධාරීන් තිදෙනෙකි. ග්‍රාම නිලධාරී, කාසිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර හා සමාදායී සංවර්ධන නිලධාරී යන නිලධාරීන් මේ නිලධාරීන් වෙති. ඉතා පැහැදිලිව ම ප්‍රදර්ශනය වූ තත්ත්වය නම් මෙකී නිලධාරීන් තිදෙනා කැපවීමෙන්, අවිකට්ත ග්‍රාමීය සංවර්ධන කටයුතු මෙහෙය වනවා නම් සෑම ග්‍රාම සේවා වසමක් ම අද තිබෙන තත්ත්වයට වඩා සැලකිය යුතු ඉහළ සංවර්ධන මට්ටමකට ලඟා කර ගත හැකි බව යි. මක් නිසා ද? මොවුන් තිදෙනා ගමේ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයේ අස්සක් මුල්ලක් නැර සියල්ල ඉතා හොඳින් දන්නා නිසා ය. මොවුන් සැබෑ දිලිනිදා හඳුනති. සැබෑ පොහොසතා හඳුනති. සැබෑ වංචනිකයා හඳුනති. සහභාගිවන්නා, සහභාගී නො වන්නා, අලසයා, උත්සාහ වන්නයා, උගතා, නූතනා වෙන් වෙන් වශයෙන් දකිති. එමෙන්ම ඔවුන් ගැමියන්ගේ සැබෑ ඕනෑ වටාකමී දන්නා නිලධාරීන් ද වන්නේ ය. ගමේ සම්පත් පදනම පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් තිබෙන නිලධාරීන් ද වන්නේ ය. මේ නිසා සංවර්ධනය සඳහා ගම තුළ ඇති කළ යුතු පරිවර්තනයකට පුරෝගාමී කටයුත්තක් ඔවුන්ට කළ හැකි ය.

සියඹලෑව හා පොතානේගම තිරසර සංවර්ධන වැඩසටහනේ නියමුවන් බවට පත් වූයේ මෙකී ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් ය. සැබෑ වුවමනාවක් තිබේ නම් කිසිදු බාහිර උත්ප්‍රේරකයකු නො මැතිව සියල්ල නිසි පරිදි ඉටු කිරීමට ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සමත් බව මෙම ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයේ දී මනා ව පැහැදිලි විය. අවශ්‍ය වන්නේ හුදෙක් පෙළඹවීමක්, දිරිගැන්වීමක්, අගය කිරීමක් පමණි. ඕනෑම මිනිසකු තුළ තිබෙන පෙළඹවීමකට හසුවීමේ විභවතාව (Potentiality) මොවුන් තුළ ද එසේම පවතින බව තේරුම් ගත හොත් නිසි පරිදි ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් හසුරුවා ග්‍රාම සංවර්ධනය වඩා ඉක්මන් කර ගත හැකි බව මෙම ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයෙන් උගත හැකි විය.

6. බාහිරයන් බාහිරව සිටීම හා තිරය පිටුපස සිටීම

ග්‍රාමීය සංවර්ධන අභ්‍යාසයන් ගැමියන්ගේ හා අදාළ ප්‍රදේශවල නිලධාරීන්ගේ ම අභ්‍යාසයක් වන තරමට ඊටායේ සාර්ථකත්වය හා කල් පැවැත්ම ද වැඩි ය. බාහිර ව පැමිණෙන අය විසින් ව්‍යාපෘතිවල භාරකාරත්වය ගැනීම හෝ ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම හෝ එහි කටයුතුවල ගෞරවය වෙනුවෙන් ඉල්ලුම්පත් දැමීම හෝ කිසියෙක් නො කළ යුතු බව මේ ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයෙන් උගත් තවත් වැදගත් පාඩමකි. පොතානේගම ව්‍යාපෘතිය අදට ක්‍රියාත්මක තත්වය යටතේ කිසි විටෙකත් ගො.ප.ආ. ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ගැමියන් විසින් හෝ නිලධාරීන් විසින් හඳුන්වන්නේ නැත. ඔවුන් ගැමි පිටම එය හඳුන්වන්නේ ඔවුන්ගේ ව්‍යාපෘතියක් ලෙස යි. ව්‍යාපෘතිය බාහිර අයගේ බව පෙනෙන තරමට පරායත්තතාව වැඩි ය. උනන්දුව අඩු ය. වගකීම අඩු ය. තමන්ගේ ම බව පෙනෙන විට හා දැනෙන විට පරායත්තතාවක් නැත. උනන්දුව වැඩි ය. වගකීම වැඩි ය.

7. අධිකාරීය බලය හා පෙළඹුම.

පොතානේගම තිරසර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ සාර්ථකත්වයට තුඩු දුන් එක් අදායමාන සාධකයක් නම් හරු කෘෂිකර්ම අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රවීණතාව හා එම ප්‍රවීණතාව සිදු වූ ස්වභාවය යි. කෘෂිකර්ම අමාත්‍යවරයා පොතානේගම ප්‍රථම ව්‍යාපෘති රැස්වීමේදී ම පෙනී සිටි බැවින් අදාළ සංවර්ධන වැඩසටහනට නව ජවයක් ලැබුණු බව පර්යේෂකයන්ගේ තේරුම් ගැනීමයි.

ඇමති වරයෙකුට දේශපාලන පදනමක් ඇති නිසා මෙවැනි ප්‍රවීණතාවක් සහතිකිතව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියකට නිෂේධනාත්මක ව ද බලපෑ හැකි නමුත් ඇමති තුමාගේ ප්‍රවීණතාව මෙම සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ දී බලපෑවේ සාධනාත්මක ආකාරයෙනි. මක් නිසා ද? එතුමාගේ ප්‍රවේශය අභිගමිණි ස්වාධීන ප්‍රවේශයක් ලෙස සිදු වූ බැවිනි. සියළු ගැමියන් හා නිලධාරීන් එක් රැස් වූ ආරම්භක ව්‍යාපෘති රැස්වීමේ දී එතුමා සඳහන් කළේ කිසිදු දේශපාලන පදනමකින් තොර ව අදාළ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය දියත් කරන බවත්, එතුමාගේ පූර්ණ සහාය පක්ෂ හේදයකින් තොර ව සියළු දෙනාටම ලබා දෙන බවත් නැවත එතුමා පැමිණෙන විට ගම්මානය සැබැවින් ම තිරසර ගම්මානයක් බවට පත්ව තිබෙනු දැකීමට මනාප බවත් ය. එබැවින් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රවීණතාව, ප්‍රවීණතාවේ ස්වභාවයත් පොතානේගම ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයේ සාර්ථකත්වයට මහත් සේ දායක වී ඇති බව කිව යුතු ය. විශේෂයෙන් රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ නො මද අනුග්‍රහය ව්‍යාපෘතියට ලැබීමේ එක් රහසක් මේ ප්‍රවීණතාව පර්යේෂකයන්ගේ අවබෝධය යි.

6 වෙනි පරිච්ඡේදය

නිගමන හා යෝජනා

- ශ්‍රාමීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් සාර්ථක කරගැනීමේදී ප්‍රජා සහභාගිත්වය නිසි අයුරින් ලබා ගැනීම සාර්ථක ක්‍රමෝපායක් බව මෙම ව්‍යාපෘතිය තුළින් මනාව දක්නට ලැබූ දෙයකි. මෙහිදී මෙවැනි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් පිළිබඳව සුභවාදී ආකල්පයක් නොමැති ජන කොටස්වල සහයෝගය ලබා ගැනීම ද ඉතා වැදගත් වන්නකි. ඒ සඳහා ඔවුන් උපක්‍රමශීලීව නමිමවා ගැනීම මෙවැනි ශ්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන්වල සාර්ථකත්වයට වැදගත් වේ.
- විවිධ වූ ශ්‍රාමීය අවශ්‍යතාවයන් ඉලක්ක කරගෙන සංවර්ධන කාර්යයන් ආරම්භ කිරීම බහුතර ජනකොටස්වල ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය ලබාගැනීමට පිටිවහලක් වෙයි. මෙවැනි ශ්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී සැලසුම් සකස් කිරීමේ දී එවන් ක්‍රියාත්මක අවධිය දක්වා එය ඔවුන්ගේ වැඩසටහන් ලෙසට ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් ව්‍යාපෘතිය කෙරෙහි ඔවුන්ගේ විශ්වාසය දිනා ගැනීමත් සාර්ථකව කළ හැකි වන බව මෙම ව්‍යාපෘතිය තුළින් පැහැදිලි විය.
- පොතානේගම ගම්මානය 100% ක්ම පානේ කෘෂිකාර්මික දිවි පෙවෙතක් ගත කරන ගොවීන්ගෙන් සමන්විත ගම්මානයකි. එමනිසා කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත් වැඩසටහන් හඳුන්වා දීම තිරසර සංවර්ධනයක් සඳහා පිටිවහලක් වන්නකි. වැඩසටහන ආරම්භයේ සිටම කෘෂි සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත් අධ්‍යාපනික, මෙන්ම ක්ෂේත්‍ර වැඩසටහන් රාශියක් දියත් කරන ලද අතර ඒවායේ යහපත් ප්‍රතිඵල අද දක්නට ඇත. ඉදිරියේ දී ද මෙවැනි වැඩ සටහන් කඳුනාගෙන කෘෂි ආර්ථිකයේ සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම වැදගත් ය.
- පොතානේගම ව්‍යාපෘති බල ප්‍රදේශයේ ස්වයං රැකියාවල නියුක්ත වීම දක්නට ලැබුණේ ඉතා සුලු වශයෙනි. රැකියා විරහිත තරුණ තරුණියන් ඉලක්ක කරගත් වැඩ සටහන් ඇති කිරීම ද මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් කරන ලද තවත් සංවර්ධන කාර්යයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැක. ඒ සඳහා තරුණ තරුණියන්ට පුහුණුව හා අවශ්‍ය සහාය ලබා දීම තුළින් විවිධ ස්වයං රැකියා ක්ෂේත්‍රවලට යොමු කිරීමට හැකිවනු ඇත.

ඇමුණුම

**තිරසර සංවර්ධන ගම්මාන වැඩසටහන
පොතානේගම**

වතු අංක 01

පටුලේ සාමාජික සංඛ්‍යාව

ගම - පහලසියම්ලෑව

සාමාජික සංඛ්‍යාව	පටුලේ සංඛ්‍යාව	පිරිමි	ගැහැණු
1 - 2	5	4	4
3 - 4	17	30	30
>= 5	7	18	19
එකතුව	29	52	53

වතු අංක 01 (a)

පටුලේ සාමාජික සංඛ්‍යාව

ගම - පොතානේගම

සාමාජික සංඛ්‍යාව	පටුලේ සංඛ්‍යාව	පිරිමි	ගැහැණු
1 - 2	19	17	16
3 - 4	68	124	126
>= 5	65	188	192
එකතුව	152	329	334

වතු අංක 02

පාසල් යන ළමුන්

	පහලසියම්ලෑව	පොතානේගම	එකතුව
පිරිමි	12	89	101
ගැහැණු	9	89	98

වනු අංක 03

සේවා නියුක්තිය

	පහලසියමලදව		පොතානේගම	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
ගොවිත්	44	69.8	209	60.7
කම්කරු රැකියා	9	14.3	72	20.9
වැටුප් ලබන රැකියා	10	15.8	63	18.3
විදේශ රැකියා	0	0	0	0
ස්වයං රැකියා	0	0	0	0
එකතුව	63	100.0	344	100.0

වනු අංක 04

සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභී පවුල් ගණන

	පහලසියමලදව	%	පොතානේගම	%	එකතුව	%
ඔව්	17	58.6	106	69.7	123	67.9
නැත	12	41.4	46	30.3	58	32.1

වනු අංක 05

පවුලේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගයන්

ගම - පහලසියමලදව

මාර්ගයන්	ප්‍රධාන	%	ද්විතියික	%
කෘෂිකර්මය	27	93.1	2	20.0
සත්තට්ව පාලනය	0	0.0	5	50.0
කෘෂි කම්කරු	0	0.0	1	10.0
රජයේ/ පුද්ගලික රැකියා	1	3.6	2	20.0
කම්කරු රැකියා	1	3.6	0	0.0
එකතුව	29	100.0	10	100.0

වගු අංක 05 (a)

පවුලේ ආදායම් මාර්ගයන්

ගම - පොතානේගම

මාර්ගයන්	ප්‍රධාන	%	ද්විතියික	%
කෘෂිකර්මය	124	81.6	12	17.1
සත්ත්ව පාලනය	1	0.7	13	18.6
කෘෂි නොවන කම්කරු	4	2.8	3	4.3
කෘෂිකාර්මික කම්කරු	6	4.2	19	27.1
ස්වයං රැකියා	1	0.7	4	5.7
රඡයේ/ පොදුගලික රැකියා	14	9.7	14	20.0
කම්කරු රැකියාවන්	0	0.0	2	2.9
වෙළඳාම	1	0.7	1	1.4
දරුවන්ගෙන් සැපීම	1	0.7	0	0.0
විදේශ රැකියා	0	0.0	1	1.4
වෙනත්	0	0.0	1	1.4
එකතුව	152	100.0	70	100.0

වගු අංක 06

නිවාස අයිතිය

ගම - පහලසියම්මලුව

අයිතිය	සංඛ්‍යාව	%
තමාට අයිති	26	89.7
කුලියට ගත්	2	6.9
වෙනත්	1	3.4
එකතුව	29	100.00

වගු අංක 06 (a)

නිවාස අයිතිය

පොතානේගම ගම

අයිතිය	සංඛ්‍යාව	%
තමාට අයිති	137	90.1
වෙනත්	14	9.2
චාර්තා නොකල	1	0.7
එකතුව	152	100.00

විග්‍රහ අංක 07

පදිංචි ඉඩමේ අයිතිය

ගම - පහලසියඹලෑව

අයිතිය	සංඛ්‍යාව	%
අයිති	24	82.8
රජයේ ඉඩමේ	1	3.4
දෙමව්පියන්ට අයත්	3	10.3
වෙනත්	1	3.4
එකතුව	29	100.0

විග්‍රහ අංක 07 (a)

පදිංචි ඉඩමේ අයිතිය

ගම - පොතානේගම

අයිතිය	සංඛ්‍යාව	%
තමාට අයත්	119	78.3
රජයේ	14	9.2
දෙමව්පියන්ට අයත්	8	5.3
සහෝදරයන්ට අයත්	1	0.7
පොදු	1	0.7
ඥාතින්ට අයත්	1	0.7
වෙනත්	8	5.3
එකතුව	152	100.0

විග්‍රහ අංක 08

නිවසේ තත්වය - බිත්ති

ගම - පහලසියඹලෑව

වර්ගය	සංඛ්‍යාව	%
ගඩොල්	9	31.0
මැටි	20	69.0
එකතුව	29	100.0

විභූ අංක 08 (a)

නිවසේ තත්වය - බිත්ති

ගම - පොතානේගම

වර්ගය	සංඛ්‍යාව	%
ගඩොල්	102	67.1
වර්විච්චි	20	13.1
මැටි	28	18.4
සීමේන්ති ගඩොල්	2	1.3
එකතුව	152	99.9

විභූ අංක 09

නිවසේ තත්වය - වහලය

ගම - පහලසියඹලෑව

වර්ගය	සංඛ්‍යාව	%
උළු	10	34.5
පොල් අතු	11	37.9
ගැල්වනයිස් තහඩු	8	27.6
එකතුව	29	100.0

විභූ අංක 09(a)

නිවසේ තත්වය - වහලය

ගම - පොතානේගම

වර්ගය	සංඛ්‍යාව	%
උළු	92	60.5
පොල් අතු	31	20.4
ගැල්වනයිස් තහඩු	24	15.7
ඇස්බ්ලැස්ටෝස්	5	3.3
එකතුව	152	100

විග්‍රහ අංක 10

නිවසේ තත්වය -පොලව

ගම - පහලසියම්ලෑව

වර්ගය	සංඛ්‍යාව	%
සීමෙන්ති	6	20.7
ගොම මැටි	23	79.3
එකතුව	29	100.0

විග්‍රහ අංක 10 (a)

නිවසේ තත්වය -පොලව

ගම - පොතානේගම

වර්ගය	සංඛ්‍යාව	%
සීමෙන්ති	50	32.8
ගොම මැටි	102	67.2
එකතුව	152	100.0

විග්‍රහ අංක 11

පොලවේ වර්ග ප්‍රමාණය

ගම - පහලසියම්ලෑව

වර්ග අඩි	නිවාස සංඛ්‍යාව	%
0 -100	1	3.4
101 - 200	4	13.8
202 - 400	14	48.3
401 - 500	2	6.9
501 - 750	4	13.8
751 - 1000	4	13.8
එකතුව	29	100.0

වගු අංක 11(a)

පොලවේ වර්ග ප්‍රමාණය

ගම - පොතානේගම

වර්ග අඩි	නිවාස සංඛ්‍යාව	%
0 -100	15	9.9
101 - 200	4	2.6
202 - 400	56	36.8
401 - 500	19	12.5
501 - 750	42	27.6
751 - 1000	7	4.6
1000 සිට ඉහලට	9	5.9
එකතුව	152	100.0

වගු අංක 12

වැසිකිලි පහසුකම්

ගම - පහලසියඹිලුව

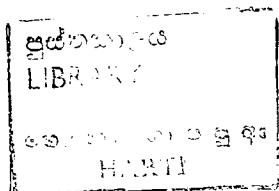
වැසිකිලි වර්ගය	සංඛ්‍යාව	%
වල වැසිකිලි	7	24.1
ජල මුදිත	6	20.7
වැසිකිලි නොමැත	16	55.2
එකතුව	29	100.0

වගු අංක 12(a)

වැසිකිලි පහසුකම්

ගම - පොතානේගම

වැසිකිලි වර්ගය	සංඛ්‍යාව	%
වල වැසිකිලි	25	16.4
ජල මුදිත	50	32.9
වැසිකිලි නොමැත	73	48.0
වාර්තා නොකළ	4	2.6
එකතුව	152	100.0

වගු අංක 13

නිවාස ආලෝක කිරීම

ගම - පහලසියම්ලෑව

මාධ්‍යය	සංඛ්‍යාව	%
භූමිතෙල්	29	100.00

වගු අංක 13 (a)

නිවාස ආලෝක කිරීම

ගම - රොනානේගම

මාධ්‍යය	සංඛ්‍යාව	%
විදුලි බලය	35	23.0
භූමිතෙල්	117	77.0
සූර්ය බලය	2	1.3
එකතුව	152	100.0

වගු අංක 14

ගෘහස්ථ උපකරණ හා කෘෂිකාර්මික උපකරණ වල අයිතිය

ගම - පහලසියම්ලෑව

වර්ගය	නිවාස සංඛ්‍යාව	%
ඉවන්විදුලි යන්ත්‍ර	12	41.3
රූපවාහිනි යන්ත්‍ර	5	17.2
මහණ මැෂින්	10	34.4
බයිසිකල්	22	75.8
මෝටර් බයිසිකල්	4	13.8
කරත්ත	1	3.4
චතුර මැෂින්	3	10.3
කෘෂිකාර්මික ඉසින යන්ත්‍ර	7	24.1
වඩුකාර්මික යන්ත්‍ර	1	3.4

වගු අංක 14 (a)

ගෘහස්ථ උපකරණ හා කෘෂිකාර්මික උපකරණ වල අයිතිය

ගම - පොතානේගම

වර්ගය	නිවාස සංඛ්‍යාව	%
ගුවන්විදුලි යන්ත්‍ර	100	65.8
රූපවාහිනි යන්ත්‍ර	60	39.4
මහණ මැෂින්	39	25.6
බයිසිකල්	125	82.3
මෝටර් බයිසිකල්	23	15.1
කරත්ත	2	1.3
වතුර මැෂින්	4	2.6
කෘෂිකාර්මික ඉසින යන්ත්‍ර	2	1.3
වවුකාර්මික යන්ත්‍ර	19	12.5
මුකුට්ටු (රෝද 4)	24	15.8
මුකුට්ටු (රෝද 2)	1	0.6

වගු අංක 15

බිම හා නැම සඳහා ජල පහසුකම්

ගම - පහලසියම්මලුව

ජල පහසුකම	බිම සඳහා	%	නැම සඳහා	%
තමනට අයත් ලිඳ	3	10.3	-	-
පොඳු ලිඳ	-	-	-	-
අසල්වැසියන්ගේ ලිඳ	13	44.8	-	-
වැව	-	-	3	10.3
ඇල	-	-	26	89.6
නල ලිඳ	13	22.4	-	-
එකතුව	29	100.0	29	100.0

විග්‍රහ අංක 15 (a)

බිම් හා නැම සඳහා ජල පහසුකම්

ගම - පොතානේගම

ජල පහසුකම	බිම් සඳහා	%	නැම සඳහා	%
තමනට අයත් ලිඳ	17	11.1	-	-
පොදු ලිඳ	31	20.4	-	-
අසල්වැසියන්ගේ ලිඳ	53	34.8	-	-
වැට	-	-	140	92.1
ඇල	-	-	4	2.7
තල ලිඳ	51	33.5	-	-
වාර්තා නොකල	-	-	8	5.3
එකතුව	152	100.0	152	100.0

විග්‍රහ අංක 16

ඉඩම් අයිතිය හා භාවිතය (කුඹුරු සහ ගොඩ ඉඩම්)

ගම - පහලසියම්ලැව

ප්‍රමාණය (අක්කර)	පහලසියම්ලැව වැට		වෙනත් වැට් යටතේ		පැයවී ඉඩම		වෙනත් ගොඩ ඉඩම්	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
0 - <= .5	0	0.0	0	0.0	1	2.2	0	0.0
.5 - <= 1	0	0.0	0	0.0	1	2.2	0	0.0
1 - <= 2	1	9.1	0	0.0	17	37.8	3	13.6
2 - <= 5	6	54.5	3	60.0	19	42.2	7	31.8
5 <=	4	36.4	2	40.0	8	17.8	12	54.5
එකතුව	11	100.0	5	100.0	45	100.0	22	100.0

වගු අංක 16 (a)

ඉඩම් අයිතිය හා භාවිතය(කුඹුරු සහ ගොඩ ඉඩම්)

ගම - පොතානේගම

ප්‍රමාණය (අක්කර)	පොතානේගම වැව යටතේ අයිති		වෙනත් වැව් යටතේ අයිති		පදිංචි ඉඩම		වෙනත් ගොඩ ඉඩම්	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
0 - <= .5	1	3.7	0	0.0	5	2.5	0	0.0
.5 - <= 1	1	3.7	0	0.0	9	4.5	0	0.0
1 - <= 2	5	18.5	1	2.1	74	36.8	9	9.6
2 - <= 5	17	63.0	23	47.9	76	37.8	51	54.3
5 <=	4	14.8	24	50.0	37	18.4	34	36.2
එකතුව	27	100.0	48	100.0	201	100.0	94	100.0

වගු අංක 17

කෘෂි ක්ෂේත්‍රයට අදාළව මුහුණපාන ගැටළු

ගම - පහලසියම්මැට

ප්‍රශ්න	සංඛ්‍යාව	%
ජල හිඟය/ වැව් ගොඩ වී තිබීම	24	82.7
උසස්තත්වයේ බීජ සහ පැල ලබාගත නොහැකිවීම	11	37.9
අලෙවිකිරීමේ ගැටළු/ හොඳ මිලක් නොමැතිකම	5	17.2
කෘෂිකාර්මික උපකරණ නොමැති වීම	1	3.4
මූල්‍ය ධනය නොමැතිවීම	8	27.5
මාර්ග අපහසුතා නිසා ඇතිවන ප්‍රවාහන ගැටළු	10	34.4
ඉඩම් හිඟය/ කුඹුරු ඉඩම් අයිතිය නොමැති වීම	2	6.8
සත්ත්ව හානි නිසා වගා හානි සිදුවීම	1	3.4

වගු අංක 17 (a)

කෘෂි ක්ෂේත්‍රයට අදාළව මුහුණපාන ගැටළු

ගම - පොතානේගම

ප්‍රශ්න	සංඛ්‍යාව	%
පල හිඟය/ වැටී ගොඩ වී තිබීම	121	3.7
උසස්තත්වයේ බීජ සහ පැල ලබාගත නොහැකිවීම	8	5.2
අලෙවිකිරීමේ ගැටළු/ කොඳ මිලක් නොමැතිකම	40	26.3
කෘෂිකාර්මික උපකරණ නොමැති වීම	3	1.9
මූල්‍ය ධනය නොමැතිවීම	26	17.1
මාර්ග අපහසුතා නිසා ඇතිවන ප්‍රවාහන ගැටළු	18	11.8
ඉඩම් හිඟය/ කුඹුරු ඉඩම් අයිතිය නොමැති වීම	15	9.8
සත්ත්ව හානි නිසා වගා හානි සිදුවීම	89	58.5
කෘෂිකර්ම යෙදවුම් වල අධික මිල	8	5.3
පසේ සාරවත් නාවය අඩුවීම	1	0.6
කෘෂි කම්කරුවන්ගේ හිඟය	5	3.3
නව ගොවිතාක්ෂණයන් ලබා ගැනීමේ අපහසුතා	1	0.6

වගු අංක 18

සත්ත්ව පාලනය

ගම - පහලසියඹලෑව

පිලිතුරු	සංඛ්‍යාව	%
ඔව්	12	41.38
නැත	7	24.14
වාර්තා වී නොමැත	10	34.48
එකතුව	29	100.00

වගු අංක 18(a)

සත්ත්ව පාලනය

ගම - පොතානේගම

පිලිතුරු	සංඛ්‍යාව	%
ඔව්	28	18.42
නැත	52	34.21
වාර්තා වී නොමැත	72	47.37
එකතුව	152	100.00

වගු අංක 19

ඇතිකරන සතුන් වර්ගයන්

ගම - පහලසියම්ලෑව

සතුන් වර්ගය	සංඛ්‍යාව - වැඩුණු	සංඛ්‍යාව - පැටවු
ගවයන්	22	27
මී හරකුන්	0	4
චච්චන්	10	5
කුකුලන්	15	2
උරන්	2	1

වගු අංක 19(a)

ඇතිකරන සතුන් වර්ගයන්

ගම - පොතානේගම

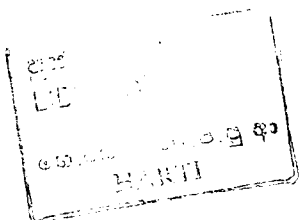
සතුන් වර්ගය	සංඛ්‍යාව - වැඩුණු	සංඛ්‍යාව - පැටවු
ගවයන්	63	27
මී හරකුන්	34	24
චච්චන්	8	4
කුකුලන්	51	8
උරන්	5	5

වගු අංක 20

සත්ත්ව පාලනයේදී මුහුණ දෙන ගැටළු

ගම - පහලසියම්ලෑව (සත්ත්ව පාලනයේ යෙදෙන පවුල් සංඛ්‍යාව - 12)

ප්‍රශ්නය	සංඛ්‍යාව	%
සත්ත්ව නිෂ්පාදනය සම්බන්ධ යේවා පහසුකම් නොලැබීම	1	8.3
ඵල අපහසුතා	1	8.3

වගු අංක 20 (a)

සත්ත්වපාලනයේදී මුහුණ දෙන ගැටළු

ගම - පොතානේගම (සත්ත්ව පාලනයේ යෙදෙන පවුල් සංඛ්‍යාව - 28)

ප්‍රශ්නය	සංඛ්‍යාව	%
සත්ත්ව නිෂ්පාදනය සම්බන්ධ සේවා පහසුකම් නොලැබීම	6	20.6
ඵල අපහසුතා	4	14.2
සතුන් සඳහා ආහාර ලබාදීමේ අපහසුතා	6	20.6
මූල්‍යමය ගැටළු	4	14.2
සත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ හොඳ දැනුමක් නැතිවීම	1	3.6
සතුන් සඳහා මවු සකස් කර ගැනීමේ අපහසුතා	3	10.8
කම්කරු හිඟය	1	3.6
උසස් තත්වයේ සතුන් නැතිවීම	5	17.8
ඉඩ නොමැති කම	1	3.6
අලෙවි ප්‍රශ්න	2	7.2

වගු අංක 21

කෘෂිකර්ම කටයුතු සහ සත්ත්ව පාලනය සඳහා සේවය
ලබාගැනීම පිළිබඳව ඇති ගැටළු

ගම - පහලසියඹලෑව

ප්‍රශ්නය	සංඛ්‍යාව	%
නිලධාරීන් හමුවීමට නගරයට යාමට සිදුවීම	10	58.8
ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා	7	41.2
එකතුව	17	100.0

වගු අංක 21 (a)

කෘෂිකර්ම කටයුතු සහ සත්ත්ව පාලනය සඳහා සේවය
ලබාගැනීම පිළිබඳව ඇති ගැටළු

ගම - පොතානේගම

ප්‍රශ්නය	සංඛ්‍යාව	%
නිලධාරීන් හමුවීමට නගරයට යාමට සිදුවීම	45	46.4
ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා	43	44.3
නිලධාරීන් නිතර කාර්යාලයේ රැඳී නොසිටීම	8	8.2
ගැටළුවක් නැත	1	1.3
එකතුව	97	100.0

වගු අංක 22

කෘෂිකර්මය හෝ වෙනත් අවශ්‍යතාවන් සඳහා ණය ලබා ගැනීම

ගම - පොතානේගම

ණය ප්‍රමාණය	ගත් සංඛ්‍යාව	මුළු මුදල	සාමාන්‍යය
0 - <= 5000	19	82000	4315.79
5000> - <= 10000	8	76200	9525.00
10000 . - <= 25000	5	99000	19800.00
25000 > -	1	100000	10000.00
එකතුව	33	357200	10824.24

වගු අංක 23

ණය ලබාගත් කාරණා

ගම - පොතානේගම

හේතුව	ගත් සංඛ්‍යාව	මුළු මුදල	සාමාන්‍යය
වාර්තා නොකළ	2	15000	7500.00
ගොවිතැන් සඳහා	27	189200	7007.00
ස්වයං රැකියා සඳහා	2	50000	25000.00
පුද්ගලික කාරණා සඳහා	1	30000	3000.00
ණයක් ගෙවීමට	1	100000	100000.00

චක්‍ර අංක 24

ණය ලබාගත් මාර්ගයන්

ගම - පොතානේගම

	ගණන	මුළු මුදල	සාමාන්‍ය
චාර්තා නොකල	6	46200	77000.00
සමෘද්ධි බැංකුව	15	128000	8533.33
ලංකා බැංකුව	2	18000	9000.00
මහජන බැංකුව	1	10000	10000.00
ග්‍රාමීය බැංකුව	1	23000	23000.00
ගොඵ් බැංකුව	4	15000	3750.00
කාන්තා සංගමය	1	2000	2000.00
යනඵ්වකුගෙන්	2	103000	51500.00
ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව	1	12000	12000.00
එකතුව	33	357200	10824.24

චක්‍ර අංක 25

බැංකු ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම

ගම - පහලස්සියලුව

සේවය	ගණන	%
ලංකා බැංකුව	10	52.6
මහජන බැංකුව	4	21.0
සමෘද්ධි බැංකුව	3	15.7
ග්‍රාමීය බැංකුව	2	10.5
එකතුව	19	100.0

චක්‍ර අංක 25 (a)

බැංකු ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම

ගම - පොතානේගම

සේවය	ගණන	%
ලංකා බැංකුව	21	17.36
මහජන බැංකුව	46	38.02
හැටන් නැෂනල් බැංකුව	1	0.83
සමෘද්ධි බැංකුව	43	35.54
ග්‍රාමීය බැංකුව	3	2.48
ගොඵ් බැංකුව	3	2.48
ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව	2	1.65
චාර්තා නොකල	2	1.65
එකතුව	121	100.00

කාමිකාර්මික අලෙවි මාර්ග

ගම - පළමුවැනියා

නිෂ්පාදනය	පුද්ගලික වෙළඳුන්		සති පොල		ස්ථිර කෙතෙකු නැත		මිල දි ගන්නා	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
එලවළු	6.00	27.27	1	100.00	6	85.71	2	40.00
ඒ	13.00	59.09	0	0.00	1	14.29	2	40.00
කිරි	1.00	4.55	0	0.00	0	0.00	0	0.00
බිත්තර	1.00	4.55	0	0.00	0	0.00	1	20.00
සතුන්	1.00	4.55	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	22.00	100.00	1	100.00	7	100.00	5	100.00

වගු අංක 26 (a)

කාමිකාර්මික අලෙවි මාර්ග

ගම - පොතානේගම

නිෂ්පාදනය	පුද්ගලික වෙළඳුන්		සති පොල		පාර්ශ්විකයන්		එකතු කරන්නා		ස්ථිර ගැනුම්කරු		දුමිකොල සමාගම		පාර්ශ්විකයා		මිල දි ගන්නා	
	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%
එලවළු	10	13.70	7	50.00	2	50.00	3	17.65	1	100.00	0	0.00	4	26.67	3	37.50
ඒ	45	61.64	7	50.00	1	25.00	7	41.18	0	0.00	0	0.00	10	66.67	5	62.50
කිරි	1	1.37	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	6.67	0	0.00
බිත්තර	2	2.74	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
සතුන්	15	20.55	0	0.00	1	25.00	7	41.18	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
දුමිකොල	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00
එකතුව	73	100.00	1	100.00	4	100.00	17	100.00	1	100.00	1	100.00	15	100.00	8	100.00

වගු අංක 27

අලවියේදී මුහුණ දෙන ගැටළු

ගම - පහලසියම්ලෑව

ගැටළු	සංඛ්‍යාව	%
ප්‍රවාහන අපහසුතාවයන්	16	55.1
බොහෝ දුර රැගෙන සාමට සිදු වීම	16	55.1
අඩු මිලක් ලැබීම	17	58.6
ප්‍රවාහනයේදී සිදුවන හානිය	7	24.1
වාර්තා නොකල	11	37.9

වගු අංක 27(a)

අලවියේදී මුහුණ දෙන ගැටළු

ගම - පොතානේගම

ගැටළු	සංඛ්‍යාව	%
ප්‍රවාහන අපහසුතාවයන්	79	51.9
මුදල් ලැබීමේ ප්‍රමාදයන්	11	7.2
බොහෝ දුර රැගෙන සාමට සිදු වීම	58	38.1
අඩු මිලක් ලැබීම	92	60.5
ප්‍රවාහනයේදී සිදුවන හානිය	19	12.5
වාර්තා නොකල	52	34.2

වගු අංක 28

ගොවි සංවිධානය මගින් ඉටුකරන ලද ප්‍රධාන කාර්යයන්

ගම - පහලසියම්ලෑව

ක්‍රියාකාරකම්	සංඛ්‍යාව	%
මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු	18	100.0
ජල කළමනාකරන කටයුතු	8	44.4
කෘෂිකාර්මික දැනුම වැඩිකිරීමේ වැඩසටහන්	4	22.2
ගොවීන් අතර එකමුතු කම ආරක්ෂා කිරීම	6	33.3

වගු අංක 28 (a)

ගොවි සංවිධානය මගින් ඉටුකරන ලද ප්‍රධාන කාර්යයන්

ගම - පොතානේගම

ක්‍රියාකාරකම්	සංඛ්‍යාව	%
මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු	4	3.7
ජල කළමනාකරන කටයුතු	33	30.8
කෘෂිකාර්මික දැනුම වැඩිකිරීමේ වැඩසටහන්	47	43.9
ගොවින් අතර එකමුතු කම ආරක්ෂා කිරීම	5	4.6
පැල බෙදා දීමේ වැඩසටහන්	35	32.7
ඉඩම් අයිතිය පිළිබඳ ගැටළු වලට විසඳුම් ලබා දීම	14	1.3
ඉම දාන සංවිධානය කිරීම	56	52.3
ගොවින් සඳහා ණය නිකුත් කිරීම	22	20.5
කෘෂිකාර්මික ගැටළු වලට විසඳුම් ලබාදීම	5	4.6
ගමේ පොදු වැඩ වලට සහයෝගය දීම	3	2.8
කන්න රැස්වීම් පැවැත්වීම	4	3.7

වගු අංක 29

වෙනත් සංවිධාන වල සහභාගිත්වය

ගම - පහලසියඹලෑව

සංවිධානය	සාමාජිකයන්	%	නිලධාරීන්
මරණාධාර සමිතිය	24	82.7	2
විහාර වර්ධන සමිතිය	10	34.5	0
පාසල් සංවර්ධන සමිතිය	2	6.9	0
සමාජීය සමිතිය	0	0.0	1

වගු අංක 29 (a)

වෙනත් සංවිධාන වල සහභාගිත්වය

ගම - පොතානේගම

සංවිධානය	සාමාජිකයන්	%	නිලධාරීන්
මරණාධාර සමිතිය	129	84.8	9
විහාර වර්ධන සමිතිය	54	35.5	1
පාසල් සංවර්ධන සමිතිය	2	1.3	0
සමාජීය සමිතිය	31	20.4	5
එක්සත් සමිතිය	0	0	2
කාන්තා සංගමය	3	1.9	0
කණ්ඩායම් එකමුතුව	1	0.6	0
තරුණ බලකාය	1	0.6	0

විඳු අංක 30

ගමේ සංවර්ධනයට ඇති බාධක

ගම - පහලසියඹලෑව

බාධක	සංඛ්‍යාව	%
ජල හිඟය	11	37.9
ප්‍රවාහන අපහසුතා	12	41.4
ආසන්න නගර වලට ඊමට මාර්ග අපහසුතා	15	57.7
සමීපත් හිඟය	11	37.9
දේශපාලන ඇතිලි ගැසීම්	2	6.9

විඳු අංක 30 (a)

ගමේ සංවර්ධනයට ඇති බාධක

ගම - පොතාහේනම

බාධක	සංඛ්‍යාව	%
ජල හිඟය	140	92.1
ප්‍රවාහන අපහසුතා	112	73.7
මාර්ග අපහසුතා	110	72.3
රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගෙන් සහායක් නොලැබීම	48	31.5
ගමේ එකමුතුටත් නොමැති කම	73	48.0
සමීපත් හිඟය	31	20.4
දේශපාලන ඇතිලි ගැසීම්	74	48.7
බීමට ජල පහසුකම් නොමැති කම	14	9.2
විදුලි බලය නොමැති වීම	12	7.9
වල් අලුත්ගෙන් වන හානි	34	22.4
සමීපදායක මතිමතාන්තර	1	0.6
තොද නායකත්වයක් නොමැති වීම	1	0.6
සෞඛ්‍ය පහසුකම් නොමැති වීම	1	0.6

විග්‍රහ අංක 31

ගම සංවර්ධනය කිරීම සඳහා යෝජනා

ගම - පහලසියඹලෑව (නිවාස සංඛ්‍යාව 29)

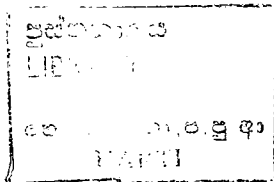
කාර්යයන්	සංඛ්‍යාව	%
වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය	18	62.0
සියඹලංගමුටු ඔය හරහා පාලමක් ඉදිකර දීම	28	96.5
බිමට හා කෘෂි කර්මාන්තයට ජල පහසු ව ලබා දීම	28	96.5
විදුලි බලය ලබා දීම	10	34.5
තැපැල් පහසුකම් ලබා දීම	1	3.5

විග්‍රහ අංක 31 (a)

ගම සංවර්ධනය කිරීම සඳහා යෝජනා

ගම - පහලසියඹලෑව

කාර්යයන්	සංඛ්‍යාව	%
වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය	37	24.3
මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය	79	51.9
බිමට හා කෘෂි කර්මාන්තයට ජල පහසු ව ලබා දීම	99	65.1
විදුලි බලය ලබා දීම	70	46.0
රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ සභාය ලබාදීම	8	5.3
ප්‍රවාහන පහසුකම් ගමට ලබා දීම	18	11.8
වල් අලි උවදුරට විසඳුම් ලබා දීම	19	12.5
වගා කිරීම සඳහා ඉඩම් ලබාදීම	2	1.3
ගමේ සමහර ඇති කිරීම	5	3.3
කෘෂිකාර්මික දැනුම වර්ධනය කිරීම	5	3.3
සෞඛ්‍ය පහසුකම් සලසා දීම	8	5.3
අලෙවි පහසුකම් ලබා දීම	2	1.3
අධ්‍යාපන පහසුකම් ලබා දීම	2	1.3
උසස් බීජ / පැල වර්ග ගොවීන්ට ලබා දීම	1	0.6
වැසිකිලි පහසුකම් ලබාදීම	1	0.6

21456